12
Nieuwe aanpak huiselijk geweld

Aan de orde is het **debat** over **de nieuwe aanpak van huiselijk geweld**.

De **voorzitter**:
Ik heet de minister van Veiligheid en Justitie van harte welkom. De staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport was al in ons midden, maar niettemin heet ik ook hem van harte welkom. De spreektijd is bepaald op vier minuten per motie.

☐

Mevrouw **Bergkamp** (D66):
Voorzitter. Ik wil met een positieve noot beginnen. Over het algemeen zijn de Veilig Thuisorganisaties goed in staat om acute onveilige situaties in kaart te brengen en op te heffen. Vrijwel overal zijn er goed gekwalificeerde professionals en wordt er goed samengewerkt met het lokale veld. Dat is mooi. Medewerkers van Veilig Thuis werken heel hard en ik heb daar heel veel respect voor, ook voor het heftige en vaak behoorlijk verantwoordelijke werk dat zij doen.

De reden dat mijn fractie dit debat heeft aangevraagd is dat het op dit moment niet allemaal positief is, sterker nog, er zijn ook grote zorgen. Het rapport van de inspecties is kritisch. Geen enkele organisatie scoorde op alle onderdelen een voldoende en zes op de tien kampten met wachtlijsten; twee derde had onvoldoende zicht op de veiligheid van gezinnen die op de wachtlijsten staan. Als je deze cijfers hoort, houd je je hart vast. Ik kan er eerlijk gezegd met mijn pet niet bij dat de staatssecretaris vorig jaar, toen ik mijn zorgen uitte in het algemeen overleg, deze eigenlijk van tafel wuifde. Hij zou het land ingaan en zou met Veilig Thuisorganisaties spreken. Toen al kregen wij signalen dat er zorgen waren over de wachtlijsten. Onderschatte de staatssecretaris toen de problemen? Acute situaties worden aangepakt, maar er zijn ook wachtlijsten. Dat lijkt tegenstrijdig. Kan de staatssecretaris uitsluiten dat er geen kinderen en gezinnen op de wachtlijsten staan die in acute situaties verkeren? Wat is dan precies acuut?

Er zijn twee grote knelpunten, zo kunnen we lezen in de rapporten van de inspecties: de middelen en de capaciteit. De inspecties constateren dat veel organisaties kampen met beperkte financiële middelen. Waar gaat het mis? Hebben de Veilig Thuisorganisaties en de gemeenten eigenlijk wel voldoende budget? Graag een reactie.

Daarnaast spreekt de staatssecretaris van doorontwikkeling en deskundigheidsbevordering. Dat is natuurlijk hartstikke belangrijk, maar het rapport geeft ook aan dat er zorgen zijn over de vraag of er wel voldoende capaciteit is. Hierdoor ontstaan risico's en wachtlijsten. Wat gaat de staatssecretaris daaraan doen?

Hoe zit het eigenlijk met de thema's huiselijk geweld en ouderenmishandeling? Dat zijn relatief nieuwe aandachtsvelden voor deze nieuwe organisaties. Is er wel voldoende expertise op het gebied van huiselijk geweld en ouderenmishandeling? Kan de staatssecretaris aangeven hoe die verschillende Veilig Thuisorganisaties van elkaar kunnen leren?

De politie pakt huiselijk geweld goed op. Ik kreeg reacties van mensen die mij vertelden dat je beter naar de politie kunt gaan als er iets aan de hand is dan naar een geïnstitutionaliseerde Veilig Thuisorganisatie. Die moet zich namelijk afvragen of het een advies is of een melding en hoe daarmee om te gaan. Ik maak mij daar zorgen over. Graag een reactie van de minister daarop. We hebben bij Pauw de vreselijke situatie gezien hoe het helemaal mis kan gaan met een gezin, maar hoe kunnen wij er met elkaar voor zorgen dat signalen veel beter worden doorgegeven aan de verschillende instanties? Zij doen afzonderlijk het goede, maar met elkaar het verkeerde, zo hebben wij kunnen zien.

Vandaag moeten we bekijken wat we landelijk kunnen doen, maar we moeten gemeenten en Veilig Thuisorganisaties ook niet verstikken in onze beste intenties. Dat is een heikel evenwicht. D66 wil dat we geen enkel kind, geval van huiselijk geweld of ouderenmishandeling uit het oog verliezen. Ieder geval is er een te veel.

☐

Mevrouw **Kooiman** (SP):
Voorzitter. We spreken vandaag over Chantal, een moeder van twee kinderen, die met zwaar gezichtsletsel is opgenomen in het ziekenhuis omdat haar vriend haar heeft mishandeld, waar haar kinderen getuige van waren. Het ziekenhuis meldt dit bij Veilig Thuis. Of we spreken over de melding van de politie waarbij Jessica van 19 jaar is aangehouden na een auto-ongeluk met haar vriend die onder invloed was. In het ziekenhuis blijkt dat ze onder de blauwe plekken zit en dat ze wonden heeft die lijken te zijn veroorzaakt door uitgedrukte sigarettenpeuken. Jessica wil niet zeggen hoe ze daaraan komt. We weten wel dat ze een baby heeft die op dat moment bij haar oma is.

Deze vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling kwamen voorheen binnen bij het Meldpunt Huiselijk Geweld of bij het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling. Sinds 2015 zijn deze organisaties samengevoegd tot de organisatie Veilig Thuis. Deze meldingen kwamen nog vorige week binnen bij Veilig Thuis.

Er zijn 26 Veilig Thuisorganisaties in heel Nederland en bij alle Veilig Thuisorganisaties is het een puinhoop. De inspectie concludeert dat geen enkele Veilig Thuisorganisatie voldoet aan de basisvoorwaarden. Ik som even wat problemen op. Het zicht op de veiligheid van het hele gezin is onvoldoende. De organisatie is niet altijd goed bereikbaar. De organisatie is niet 24 uur per dag bereikbaar. Het onderzoek start veel te laat. Organisaties doen er veel te lang over om het op te pakken. Er zijn wachtlijsten. Meldingen en adviezen worden niet goed bijgehouden. En tekenend vond ik ook: er zijn onvoldoende financiële middelen.

Ik lees vervolgens dat de staatssecretaris de wachtlijsten onaanvaardbaar vindt. Ik dacht: dat is mooi, want dat vind ik ook, we zijn het dus helemaal eens. Vervolgens komt de staatssecretaris met een oplossing in een brief. En wat lees ik? "Dit vraagt om een krachtige aanpak die ik samen met de VNG en de minister van V en J in gang heb gezet." Toen dacht ik: daar gaan we weer. Waar is die krachtige aanpak? Geen idee! Wat betekent deze krachtige aanpak?

Wat ik wel lees, is dat de staatssecretaris zelf geen enkele verantwoordelijkheid neemt. Ja, hij wil zeker wel vingers aan de pols houden. Gemeenten zelf hebben maar extra

financiële middelen ingezet om de wachtlijsten weg te werken. Ik dacht: schuif de verantwoordelijkheid maar weer eens van je af! Mag ik de staatssecretaris erop wijzen dat hij verantwoordelijk is voor de bezuinigingen van dit jaar maar ook voor die van volgend jaar? De staatssecretaris verwacht dat gemeenten, die al compleet zijn uitgehold door dit kabinet, dit zelf oplossen.

De Kamer wordt ook totaal niet geïnformeerd over de wachtlijsten. Wij hebben het dan over de wachtlijsten bij Veilig Thuis, maar er zijn ook andere problemen. Daar heeft mijn collega Bergkamp ook al op gewezen. Als de politie een melding doet bij een Veilig Thuisorganisatie, moet je eerst heel lang wachten voordat het überhaupt wordt opgepakt. Er is totaal geen zicht op die situatie. Pas daarna begint het hele verhaal. Daarna moeten de kinderen nog geholpen worden. Die kinderen staan dus ook op een wachtlijst.

Ik vind het onaanvaardbaar dat wij in de Tweede Kamer in het duister tasten over die wachtlijsten. Ik wil echt dat de staatssecretaris vandaag toezegt dat wij zicht krijgen op de wachtlijsten en op wat er met deze kinderen gebeurt en dat zij ook de behandeling krijgen die nodig is.

Ik wil heel graag weten waar de verantwoordelijkheid van deze twee bewindspersonen ligt. Wat hebben zij Chantal en Jessica meer te bieden dan een krachtige aanpak en straks weer tien vingers aan een pols?

☐

Mevrouw **Agema** (PVV):
Voorzitter. Ik citeer "daar waar geen sprake is van eigen kracht, moet passende zorg worden geboden" Dat is een mooie tekst voor op zo'n ouderwets tegeltje. Het is een uitspraak van een staatssecretaris van VWS die is gedaan tijdens een algemeen overleg over de decentralisatie van de jeugdhulp.

Inmiddels zijn we alweer een paar maanden verder en kunnen we concluderen dat kinderen toch niet altijd passende zorg krijgen. Wachtlijsten ontstaan en maandenlang moeten kwetsbare kinderen en gezinnen wachten op passende hulp. Kwetsbare kinderen maar ook ouderen, vrouwen en gezinnen komen hierdoor in gevaar. De inspectie heeft een vernietigende kritiek op de nieuwe aanpak huiselijk geweld door Veilig Thuis. Veilig Thuis schiet zwaar tekort in de hulp en aanpak. Wat een in- en indroevige conclusie!

Veilig Thuis Gelderland heeft een wachtlijst van 78 zaken. Mishandelde kinderen moeten daar drie maanden wachten op hulp. Is dit de — ik citeer — "passende zorg die geboden moet worden daar waar geen sprake is van eigen kracht"? Een 17-jarige thuiswonende jongen gedraagt zich steeds agressiever tegenover zijn moeder. Laatst trapte hij de deur in. De moeder is wanhopig, maar zij komen op een wachtlijst. Al is er sprake van geweld, de situatie is niet gisteren ontstaan, dus deze zaak kan wel wachten, zo redeneert men. Is dit de passende zorg die geboden moet worden daar waar geen sprake is van eigen kracht? In Groningen staan 80 zaken in de wacht, zonder dat daarbij contact is geweest met de melder of het gezin. Ongezien staan deze mensen in de wacht. Is dit de passende zorg die geboden moet worden daar waar geen sprake is van eigen kracht? Een vader mishandelt de moeder. Het kind is er getuige van. De vader zit in de gevangenis. Ook deze zaak belandt onder op de stapel, want de vader heeft tijdelijk geen toegang tot het slachtoffer. Is dit de passende zorg die geboden moet worden daar waar geen sprake is van eigen kracht? Vertrouwensartsen die alleen beschikbaar zijn tijdens kantooruren; is dat de passende zorg die geboden moet worden, daar waar geen sprake is van eigen kracht?

Boven op de wachtlijsten komt nog de extra taak van aanscherping van de meldcode. Daarover gaan wij nog apart debatteren, maar ik wil nu alvast weten van de staatssecretaris van VWS of hij echt denkt dat Veilig Thuis met de huidige chaos en problemen deze extra taak wel aankan.

De staatssecretaris noemt wachtlijsten onaanvaardbaar. Mij dunkt! Dat zijn ze ook. Daarom ontvingen wij het zoveelste alles-komt-goedbriefje, met allerhande programmaatjes, onder een schuingedrukt "De basis op orde". Oh, oh, oh, alles zou er beter op worden. Dit is het zoveelste voorbeeld van het falende beleid van deze staatssecretaris, die alle decentralisaties met de bijbehorende bezuinigingen er zo snel mogelijk doorheen moest drukken. Er had natuurlijk iets in de brief moeten staan over geld. Maar dat krijgen wij niet.

Om de staatssecretaris aan zijn uitspraken te herinneren, heb ik een tegeltje laten maken. Dat wil ik graag via u, voorzitter, aanbieden. Hij kan het op de wc hangen, zodat hij dagelijks kan denken aan al die mensen voor wie passende zorg echt nog maanden uitblijft.

De **voorzitter**:
Wij zullen het een passende bestemming geven, zoals u wenst. Ik ga het eerst bestuderen.

Het woord is aan mevrouw Van der Burg van de VVD.

☐

Mevrouw **Van der Burg** (VVD):
Voorzitter. De VVD komt op voor slachtoffers. Zo ook voor slachtoffers van huiselijk geweld, waar wij het vandaag over hebben. Wij vinden daarnaast dat daders moeten worden aangepakt. Daarom heb ik vorig jaar al mijn Actieplan Kindermishandeling gepresenteerd. Een belangrijk deel ging over het functioneren van Veilig Thuis en over hoe dat anders moet. Daar gaat het vandaag ook over. Ik zal beginnen met te noemen wat goed gaat, en daarna kritische noten kraken over wat anders moet en wat op korte termijn moet verbeteren.

Alle betrokken partijen, inclusief de inspectie, constateren dat ingrijpende verbeteringen nodig zijn bij Veilig Thuis. Er is al veel werk verzet, maar er moet ook nog veel gebeuren. Positief is dat Veilig Thuis volgens de inspectie de echte spoedgevallen oppakt en deze ook direct weet op te lossen. Dit doet Veilig Thuis met de andere partners, denk aan de wijkdienst, de jeugd-ggz, huisartsen, jeugdzorg, maar ook de politie. Ook positief is dat veilig Thuis nu wel 24/7 bereikbaar en beschikbaar is, terwijl dat voor 1 januari 2015 alleen het geval was tijdens kantooruren. Helaas blijkt er dan buiten de kantooruren te vaak geen vertrouwensarts en/of medewerker beschikbaar te zijn om te handelen. Dat moet ten eerste echt veranderen. De Veilig Thuis-afdelingen geven aan dat dit tekort aan vertrouwensartsen ook landelijk opgelost moet worden. De VVD heeft daar al eerder een punt van gemaakt en wil nu de toezegging van de

bewindspersonen dat dit uiterlijk in september 2016 bij alle Veilig Thuis-organisaties op orde is.

Ten tweede heb ik in mijn actieplan al aangekaart dat circa de helft van de meldingen bij Veilig Thuis herhaalde meldingen zijn en dat Veilig Thuis gemelde kinderen onvoldoende volgt. Ook dat moet veranderen. Veilig Thuis moet verantwoordelijk worden voor deze kinderen en voor hun veiligheid. Om die rol te kunnen vervullen moeten de systemen bij Veilig Thuis geharmoniseerd worden. De verschillende organisaties werken momenteel met maar liefst vijf verschillende ICT-systemen. Hierdoor is onderlinge informatie-uitwisseling moeizaam, zo niet onmogelijk. Kinderen verdwijnen hierdoor uit beeld. Hier een einde aan maken, is een essentiële eerste stap naar verbetering van de werkwijze van Veilig Thuis. Dit constateert de inspectie ook. Kan de staatssecretaris toezeggen dat dit voor het eind van 2016 geregeld is?

Daarnaast zal Veilig Thuis meer mogelijkheden tot monitoring nodig hebben. Momenteel kan Veilig Thuis kinderen tot één jaar in beeld houden. Dat is voor kinderen in een risicosituatie te vrijblijvend en te kort. Ik wil van de staatssecretaris weten of dit eind 2016 geregeld is. Graag een toezegging.

Ten derde constateert de inspectie dat veel Veilig Thuisorganisaties niet altijd zicht hebben op de veiligheid van alle leden van het gezin dat op de wachtlijst staat. Collega's zeiden er ook al wat over. Dat is een ernstige zaak. Het kan dat er wachtlijsten zijn, maar dan moet er wel zicht zijn op de veiligheid van de wachtenden. Kan de staatssecretaris toezeggen dat dit voor de zomer van 2016 op orde is?

Ten vierde blijkt dat de gestelde termijnen niet gehaald worden. Dit geldt zowel voor de triage als voor de start en het afronden van het onderzoek. Kan toegezegd worden dat dit voor de zomer van 2016 sterk verbeterd is en eind 2016 op orde is?

Kinderen en volwassenen die slachtoffer worden van een …

De **voorzitter**:
U gaat over tot een algemene afronding. Dat is een moment om mevrouw Bergkamp de gelegenheid te geven om een interruptie te plaatsen.

Mevrouw **Bergkamp** (D66):
Ik herken in het betoog van de VVD dat er positieve en negatieve punten zijn. Dat heb ik ook zelf aangegeven. In het rapport van de inspectie staat dat acute situaties worden aangepakt, maar dat een meerderheid van de Veilig Thuisorganisaties geen zicht hebben op de gezinnen op de wachtlijsten. Is de VVD het met D66 eens dat dit tegenstrijdig kan zijn? Als er geen zicht is op de gezinnen op de wachtlijst, kunnen daar wel ernstige situaties spelen.

Mevrouw **Van der Burg** (VVD):
Vandaar dat ik ook benadrukt heb dat het niet erg is dat er even gewacht moet worden, maar dat het wel erg is dat wij dat niet weten. Ik ben het eens met uw vraag aan de staatssecretaris. Dit werd zeer expliciet door de inspectie gemeld. Ik kan mij voorstellen dat er een apart traject is voor de zeer ernstige gevallen.

Mevrouw **Bergkamp** (D66):
Ik ben blij dat mevrouw Van der Burg dezelfde belangstelling heeft voor het antwoord op deze vraag. Zij geeft aan dat er op een aantal punten verbeteringen nodig zijn. Er moeten meer vertrouwensartsen komen. De wachtlijsten moeten worden weggewerkt. Er moeten betere systemen komen. Uit het rapport van de inspectie blijkt dat Veilig Thuis moeite heeft om te voldoen aan een aantal basisvoorwaarden. Ik vind dat wij die organisaties niet gek moeten maken. Wij moeten ook nagaan of dit misschien ligt aan een gebrek aan financiële middelen. Ik denk dat wij vandaag van beide bewindslieden moeten horen of er echt een gebrek aan financiën is. Als dat het geval is, moet zij boter bij de vis doen.

Mevrouw **Van der Burg** (VVD):
We hebben in november al een debat hierover gehad. Ik heb toen gezegd: als uit de analyse blijkt dat daar het probleem zit, moet daarover gesproken worden. Dan moet er een oplossing mogelijk zijn. Ik wil eerst dat die analyse wordt gemaakt. Ik hoor ook heel vaak dat het in de organisatie zit. Het ligt aan de wijze waarop mensen zijn opgeleid of zij in staat zijn om door te pakken in bepaalde situatie. Het is belangrijk om eerst te kijken hoe het komt dat het op deze manier loopt. 50% van de meldingen zijn herhaalde meldingen. Als die eruit worden gehaald, zijn er dan nog wachtlijsten, hebben wij dan nog een capaciteitstekort? Waardoor komt dit? Ik wil die analyse wel degelijk zien. Mijn ervaring is dat een bak met geld erbij niet de oplossing is. Wij moeten dan ook nog een keer de goede mensen weten te vinden en ook dat is met deze complexe zaken niet altijd gemakkelijk, zoals mevrouw Bergkamp ongetwijfeld erkent.

Mevrouw **Kooiman** (SP):
Als ik de VVD een aantal mooie puntenplannen hoor opsommen, denk ik: dat is mooi, maar gemeenten moeten er op dit moment allemaal extra financiële middelen in pompen. Er zijn wachtlijsten. Dat heeft de inspectie geconstateerd. Er zijn onvoldoende middelen. Ook dat heeft de inspectie geconstateerd. Uiteindelijk wuift de staatssecretaris dat allemaal weg. Ik wil van de VVD iets meer actie. Wil de VVD ook uitspreken dat zij de problemen herkent, dat zij ziet dat de gemeenten in financiële problemen zitten en dat zij bij de voorjaarsnota wil kijken of er voldoende middelen zijn?

Mevrouw **Van der Burg** (VVD):
Volgens mij heb ik, al voor het inspectierapport, niet voor niets een actieplan uitgebracht waarin ik deze problemen voor een belangrijk deel heb geadresseerd. Ik heb toen in het debat gezegd dat als die analyse ertoe leidt dat er iets moet gebeuren aan de capaciteit van het personeel of aan de financiën, wij daar uit moeten komen. Maar dat is niet de eerste stap. De eerste stap is analyseren wat er aan de hand is. Het kan niet waar zijn — dat vind ik echt een van de ergste dingen — dat wij na anderhalf jaar moeten constateren dat 50% hermelding is. Ik zou zeggen: laten wij dat verhelpen voor de teleurstelling van die kinderen. Dan moet

u eens kijken hoeveel capaciteit wij vrijmaken als wij die kinderen wel direct goed behandelen.

Mevrouw **Kooiman** (SP):
De anlyse is er. Er ligt een hele stapel van 26 inspectierapporten op mijn bureau. In al die rapporten wordt geconstateerd dat er onvoldoende financiële middelen zijn. Wij kunnen hier analyseren totdat wij een ons wegen en over een aantal maanden weer een keer een debat voeren. Dit wordt al tijden vooruitgeschoven. Ik ben het een beetje beu. Ik wil een keer actie van de VVD-fractie. Ik wil dat zij zegt: mevrouw Kooiman, wij zijn wel eens een keer uitgeanalyseerd, wij zien het probleem en wij gaan samen aan de bewindspersoon vragen om er daadwerkelijk financiële middelen bij te krijgen.

Mevrouw **Van der Burg** (VVD):
Vorige keer was mevrouw Kooiman nog een stuk positiever over het actieplan, maar dat terzijde. Bij de SP is de oplossing altijd meer geld. Het kan zijn dat wij daarop uitkomen, maar ik wil eerst de problemen geanalyseerd hebben. Als je 50% hermeldingen hebt na anderhalf jaar, is er een ander probleem aan de hand en dan moeten wij met elkaar nagaan hoe wij dat opgelost krijgen. Dat is geen verwijt aan de Veilig Thuisorganisaties, want die hebben een enorme opgave. Ik heb duidelijk in mijn spreektekst gezegd binnen welke termijnen ik verbeteringen verwacht. Ik ben benieuwd of de bewindslieden in hun reactie kunnen zeggen of het dan inderdaad op orde is. Ik heb die onderliggende rapporten ook allemaal gelezen en geconstateerd dat er op een groot aantal plekken verbeterplannen zijn met termijnen die niet al te lang zijn. Voor deze kinderen is elke termijn te lang.

Mevrouw **Kooiman** (SP):
Dat wilde ik inderdaad zeggen. Wij hebben de plannen, het is al uitgeanalyseerd en wij weten dat kinderen in de knel zitten terwijl zij nu hulp hebben. Dat is alleen maar een onderzoek, want daarna moeten zij nog een keer op een wachtlijst voor een behandeling. Ook dat weet de VVD-fractie maar al te goed. Als je 300 miljoen bezuinigt op de jeugdzorg en 600 miljoen structureel op de Wmo, kun je hier struisvogelpolitiek bedrijven, maar dan laat je de kinderen wel in de steek.

Mevrouw **Van der Burg** (VVD):
De Veilig Thuisorganisaties die er voor 1 januari 2015 waren, het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling, waren alleen tijdens kantooruren open. De klacht was dat zij grotendeels niet beschikbaar en bereikbaar waren na kantooruren. Dat hebben wij in ieder geval nu beter geregeld. Zo zijn er nog wat dingen. Die cijfers over 50% hermeldingen betreffen niet de nieuwe situatie, maar de situatie daarvoor. Daar moesten wij achter komen via wetenschappelijk onderzoek. Zo goed hadden wij het geregeld in het vorige systeem. Dat is mijn antwoord aan mevrouw Kooiman.

De **voorzitter**:
Mevrouw Van der Burg hervat haar betoog.

Mevrouw **Van der Burg** (VVD):
Kinderen en volwassenen die slachtoffer worden van huiselijk geweld, moeten erop kunnen vertrouwen dat er na een melding daadwerkelijk hulp komt, waardoor het geweld wordt gestopt. Daarom moeten de verantwoordelijkheden van Veilig Thuisorganisaties duidelijk zijn. Hun rol en werkwijze moeten op orde zijn. En er moet ook aan de randvoorwaarden zijn voldaan, zoals opleiding, bijscholing, ICT-systemen en capaciteit. We moeten niet wegkijken bij huiselijk geweld, maar aanpakken en de slachtoffers helpen. Dat betekent dat we na dit debat ook gaan spreken over de andere aspecten in die keten. Denk aan de behandeling van de kinderen.

Mevrouw **Bergkamp** (D66):
Mevrouw Van der Burg eindigt haar betoog zo'n beetje met te zeggen dat we hierna nog allerlei andere dingen moeten doen. Ze refereerde eerder al aan haar eigen plan. We hebben uitgebreid gediscussieerd over algemene registratievereisten en een meldplicht. Ik hoop dat de VVD het met D66 eens is dat die discussie dit proces niet moet verstoren. Het is nú belangrijk dat de Veilig Thuisorganisaties kunnen voldoen aan een aantal basisvoorwaarden. We moeten dus voorkomen dat die discussie over registratievereisten en een meldplicht — zaken waar mijn fractie overigens niet achter staat — nu de boel gaat "verstiefelen".

Mevrouw **Van der Burg** (VVD):
We moeten de Veilig Thuisorganisaties op orde hebben. De discussie over de aanscherping van de meldcode voeren we in een ander debat. Mevrouw Bergkamp weet hoe de VVD daarover denkt. We moeten ervoor zorgen dat nu de zaken boven tafel komen van kinderen die nu thuis mishandeld worden maar nog niet worden gezien. Ik vind niet dat we maar moeten wachten tot andere zaken helemaal op orde zijn. Ook dat debat gaan we dus gewoon voeren, net als het debat over de behandeling van kinderen. Want heel veel kinderen worden niet behandeld nadat ze zijn mishandeld. Dat moet ook veranderen.

Mevrouw **Bergkamp** (D66):
Ik vind wat de VVD-woordvoerster hier zegt, eigenlijk onverantwoordelijk. Het is belangrijk dat de Veilig Thuisorganisaties nu kunnen voldoen aan de basisvoorwaarden. Dat heeft ook de inspectie geconstateerd. Als we nu zeggen: de poort gaat open en alles moet worden geregistreerd, dan zorg je er op die manier voor dat de hooiberg steeds groter wordt en de speld niet wordt gevonden. Dan gaan er zeker kinderen tussen wal en schip vallen. Ik vraag de VVD dus om wat realiteitszin. De VVD-woordvoerster noemt een lange lijst van punten die allemaal moeten worden uitgevoerd. Ik vraag de VVD om gas terug te nemen, want er is al in de vorige debatten helaas nog meer verwarring ontstaan.

Mevrouw **Van der Burg** (VVD):
We kunnen het over een punt niet eens zijn. Dat wil echter niet zeggen dat we geen oog moeten hebben voor het aspect van kinderen die onder de radar blijven. De ellende van deze kinderen komt niet aan het daglicht, waardoor het geweld dus niet kan worden gestopt. Dat laat onverlet dat de Veilig Thuisorganisaties zo snel mogelijk op orde moeten

zijn. Ik heb niet voor niets toezeggingen van beide bewindspersonen hierover gevraagd.

☐

Mevrouw **Volp** (PvdA):
Voorzitter. Dit debat vindt plaats naar aanleiding van het alarmerende rapport van de Inspectie Jeugdzorg en de Inspectie voor de Gezondheidszorg. We hebben het nu over het functioneren van Veilig Thuis. We zien dat dit een van de ketenpartners is waar nog heel veel moet gebeuren. Dat is zorgelijk. In een reactie op het rapport zei een directeur van een van de vestigingen dat de problemen grotendeels te wijten zijn aan de enorme toename van het aantal meldingen van geweld achter de voordeur. Die groei is, zo zegt hij, weer het gevolg van het succes van de overheidscampagne "Een veilig thuis, daar maak je je toch sterk voor?". Ook nam het aantal telefoontjes toe door de meldcode voor professionals die in 2013 werd ingesteld. In zoverre zou je haast kunnen zeggen dat dit dus ook iets positiefs inhoudt, namelijk dat we eerder signaleren en handelen. Dat is goed nieuws, maar dan moet die hulp daarna wel komen. Daar hebben we het vanavond over.

Dat er wachttijden zijn bij Veilig Thuis, is onverteerbaar. De staatssecretaris zet in zijn brief van gisteren uiteen hoe hij daarmee aan de slag gaat in het programma, samen met de VNG, verantwoordelijk wethouders en het Rijk. Hij gaat daarbij eigenlijk uit van het principe dat de basis op orde moet zijn. Wachtlijsten moeten worden weggewerkt, de deskundigheidsbevordering moet verder worden verbeterd en de samenwerking moet verbeterd worden. Daarmee moeten we komen tot een sluitende ketenaanspraak. Ook de inspectie heeft inmiddels gezegd dat ze verbeterplannen heeft gezien en verbetermaatregelen toegestuurd heeft gekregen. Daaruit zou blijken dat Veilig Thuisorganisaties ermee aan de slag zijn gegaan en dat eigenlijk alle problemen in de eerste helft van 2016 — dat is dus nu — verholpen moeten worden. Mijn vraag is de volgende: hoe monitort de staatssecretaris deze verbeterslag? Een en ander vraagt immers veel inspanning en die moet nu ook echt geleverd worden. Die basis had op orde moeten zijn en die is dus nog niet op orde. Hoe weten we of de wachtlijsten die er nu zijn, hebben geleid tot incidenten of bijna-incidenten? Worden die incidenten of bijna-incidenten überhaupt bijgehouden? Laat ik daarbij heel duidelijk zijn: de PvdA vindt dat dit wel moet. Heeft de staatssecretaris voldoende aan deze rapporten als het gaat om monitoring van de hele keten die een rol speelt bij de aanpak van huiselijk geweld? Zien we nu niet te veel controle op onderdelen, vaak ook reactief en dus pas nadat er een probleem is geconstateerd? Hoe is het met de samenhang in de keten? We hebben het helaas over een structureel probleem en niet alleen over het functioneren van Veilig Thuis. De hele keten moet hierin goed samenwerken. Die monitoring zou wat de PvdA betreft een veel structureler en meer continu karakter moeten hebben. Ik hoor graag een reactie van de staatssecretaris op die analyse. En is hij ook bereid om dit daadwerkelijk vorm te geven?

Mevrouw **Kooiman** (SP):
Ik hoor de woordvoerdster van de PvdA iets zeggen wat ik goed vind, namelijk het feit dat je iets meer zicht krijgt op de gehele keten in de jeugdzorg. Ik heb er in mijn inbreng ook voor gepleit dat je in ieder geval zicht krijgt op de vraag: krijgen kinderen wel de hulp die ze nodig hebben? Is de Partij van de Arbeid het met de SP eens dat je zou moeten kijken naar het inzichtelijk maken van de wachtlijsten van kinderen die zeer intensieve hulp krijgen?

Mevrouw **Volp** (PvdA):
Ik zou een stap verder willen gaan dan mevrouw Kooiman nu aangeeft. Het gaat niet alleen over de hulp aan kinderen; het gaat over de hele aanpak van huiselijk geweld. Daar hoort ook de hulp bij die kinderen die in benarde situaties hebben gezeten, krijgen. Ik ben het met haar eens dat als kinderen daadwerkelijk, en godzijdank, uit een ernstige situatie zijn gehaald, zij hulp moeten krijgen om met dat trauma om te gaan. Dat deel ik. Ik wil echter een stap verdergaan. Ik wil namelijk dat de hele aanpak van huiselijk geweld wordt gemonitord. Een van de zorgpunten waar ik straks nog op wil terugkomen, is dat we te veel focussen op bepaalde groepen die geweld in afhankelijkheidsrelaties meemaken. Ik krijg daarop ook graag een reactie van de staatssecretaris.

Mevrouw **Kooiman** (SP):
Waar ik tegen aanloop, is dat de Kamer niet, in ieder geval niet meer, wordt geïnformeerd over de wachtlijsten voor intensieve hulp. Je zou daar inderdaad Jeugdzorg bij kunnen betrekken, ook als het bijvoorbeeld gaat over huiselijk geweld, zoals de Partij van de Arbeid zegt. Is de Partij van de Arbeid het ermee eens dat je die wachtlijsten naar de Kamer zou moeten sturen?

Mevrouw **Volp** (PvdA):
Ik denk dat wij die wachtlijsten niet zozeer naar de Kamer moeten sturen, maar dat in ieder geval de verantwoordelijke bewindspersonen daar zicht op moeten hebben. Voorts moet er middels een zo maximaal mogelijke inzet naar worden gestreefd die wachtlijsten niet te laten ontstaan, dan wel deze zo snel mogelijk weg te werken. Dat geldt voor Veilig Thuis. In het rapport van de inspectie hebben we gezien dat dit een van de verbeterpunten is, alsook de wachtlijsten die ontstaan voor welke vorm van zorg dan ook na een acute situatie van huiselijk geweld, wat kan leiden tot een vertraging in het herstel van mensen die dit geweld hebben meegemaakt.

Mevrouw **Kooiman** (SP):
Wij komen nu in ieder geval ergens, denk ik. Ik ben het met mevrouw Volp eens dat er goed zicht moet zijn op die situaties. Zij vindt het echter voldoende als de bewindspersonen het weten. Ik wil de bewindspersonen niet op hun mooie blauwe ogen geloven; ik wil zelf ook inzicht hebben in die monitor. Is het dan wijs dat die in ieder geval naar de Kamer wordt gestuurd?

Mevrouw **Volp** (PvdA):
Ik ben van mening dat die wachtlijsten in ieder geval in beeld moeten zijn bij ofwel de inspecties ofwel de bewindspersonen. Het gaat mij erom dat we voorkomen dat er wachtlijsten ontstaan. Nu ze er zijn bij Veilig Thuis, moeten we ons afvragen of ze er ook elders in de keten zijn. Daarom is het voor onze partij zo belangrijk dat die monitoring niet één aspect betreft en niet reactief maar continu is,

en ook kan signaleren waar mogelijk wachtlijsten ontstaan. Uiteindelijk is het aan de Kamer om ervoor te zorgen dat we de informatie hebben die nodig is om te zien of het werkt.

Mevrouw **Van der Burg** (VVD):
Even over de verantwoordelijkheid. Wij hebben monitors ingericht voor een aantal zaken en als dat nog niet voldoende is, horen wij dat wel. Maar hebben wij de jeugdhulp en de jeugdbescherming niet gedecentraliseerd naar de gemeenten? Zijn het niet de gemeenteraden en de wethouders die zicht moeten hebben op de wachtlijsten? Zij moeten er immers uiteindelijk voor zorgen dat die jongeren van de wachtlijsten af komen.

Mevrouw **Volp** (PvdA):
Ja, wij hebben gedecentraliseerd met het oogmerk dat dit zou leiden tot betere en snellere hulp. Daar waar er problemen zijn, moet de bewindspersoon, in dit geval de staatssecretaris als eindverantwoordelijke, wel kunnen zien dat het misgaat. De decentralisatie mag er niet toe leiden dat er willekeur kan ontstaan.

Mevrouw **Van der Burg** (VVD):
Wij hebben de verantwoordelijkheden voor het beschikbaar stellen van jeugdhulp en -bescherming neergelegd bij de gemeenten en daarmee dus in eerste instantie bij de wethouder en de raadsleden. Is mevrouw Volp het eens dat wij dit bij wet hebben geregeld met elkaar in deze Kamer?

Mevrouw **Volp** (PvdA):
Helemaal eens met de wet, absoluut. Nu wij zorgelijke signalen krijgen via het rapport van de inspectie, is het zaak dat wij de bewindspersoon vragen hoe dit is ontstaan, hoe het mogelijk is dat wethouders blijkbaar niet in staat zijn geweest om ofwel op de juiste manier middelen in te zetten dan wel goed zicht te hebben op hoe Veilig Thuis functioneert. Vervolgens hebben zij de vrijheid om een en ander te regelen, maar ze moeten er wel voor zorgen dat er hulp komt.

Mevrouw **Van der Burg** (VVD):
Dat er iets moet gebeuren is duidelijk, daarom voeren wij dit debat ook. Wij vragen de bewindspersonen om hierover te spreken met de gemeenten. Laten wij er helder over zijn waar de verantwoordelijkheid in de eerste plaats ligt. Is mevrouw Volp het met mij eens dat dit in de eerste plaats bij de gemeenten ligt die de verantwoordelijkheid hebben gekregen?

Mevrouw **Volp** (PvdA):
Volgens mij ben ik hierover helder geweest. Dat is ook de wet. Wij krijgen nu echter signalen die zorgelijk zijn. Ik vind het ook onze taak als overheid om daar waar het niet loopt zoals het moet, waar de verantwoordelijkheid blijkbaar nog niet voldoende kan worden opgepakt, alles in stelling te brengen om te voorkomen dat mensen in de knel komen: kinderen, ouderen en wie dan ook in een afhankelijkheidsrelatie die te maken heeft met geweld.

Mevrouw **Bergkamp** (D66):
Ik deel de opvatting van mevrouw Volp van de PvdA dat er wel degelijk een verantwoordelijkheid is voor het Rijk en ook voor ons als Kamer. Wij hebben een stelselverantwoordelijkheid. Uit het rapport van de inspectie blijkt dat meer dan de helft van de Veilig Thuisorganisaties geen zicht heeft op de wachtlijsten en niet voldoet aan de eisen. Wij hebben als Kamer wel degelijk een verantwoordelijkheid om het stelsel te bewaken. Als er dingen misgaan zoals nu, ...

De **voorzitter**:
Dit zijn allemaal dingen die u ook in tweede termijn kunt zeggen. Wat is uw vraag?

Mevrouw **Bergkamp** (D66):
Ik vond het belangrijk om mijn steun voor het betoog van mevrouw Volp aan te geven. Is zij het ermee eens dat de Kamer wel degelijk informatie moet hebben? Het kan niet zo zijn dat beide bewindspersonen die informatie wel hebben en wij niet. Dan kan de Kamer de regering niet controleren.

Mevrouw **Volp** (PvdA):
Ik ben van mening dat wij zicht moeten hebben op de manier waarop de verantwoordelijke bewindspersonen omgaan met gevallen waarin het niet goed gaat. Ten aanzien van die informatie vraag ik mij af wat mevrouw Bergkamp wil. Wil zij een volledig overzicht van wachtlijsten van slachtoffers van geweld; jong, oud, vrouw, man? Dat lijkt mij niet zinvol. Signalen als deze over Veilig Thuis moeten de Kamer echter wel bereiken. Alleen, voor het monitoren hebben wij de geëigende organisaties. Die informatie is van belang. Daarom vraag ik ook om een samenhangende monitorfunctie. Eerlijk gezegd mis ik die nu. Dat is ook mijn vraag aan de staatssecretaris. De signalen moeten de Kamer wel bereiken. De vraag is echter hoe uitgebreid de informatie moet zijn. Daar waar het misgaat moeten wij dat weten en wij moeten ook weten waarom het misgaat en wat eraan gedaan wordt.

Mevrouw **Bergkamp** (D66):
Volgens mij gaat de monitor nog verder dan het voorstel van mevrouw Kooiman en mij. Ik ben blij met de steun voor een uitgebreide integrale monitor. Het zicht op de wachtlijsten — we kunnen het wel of niet eens zijn over de aard ervan, specifiek of algemeen — is belangrijk. Hoe weten wij anders of er bijvoorbeeld extra budget — straks bespreken wij de Voorjaarsnota — naar Veilig Thuis moet? Is de PvdA het met ons eens dat in ieder geval de wachtlijstenproblematiek die wordt aangekaart door de inspectie, wel degelijk onderdeel moet zijn van zo'n integrale monitor?

Mevrouw **Volp** (PvdA):
Mijn betoog is dat zo'n monitor meer is dan een reactieve constatering, dus meer dan wat er door de inspectie is geconstateerd, namelijk onder andere wachtlijsten. In zo'n monitor kan bijvoorbeeld veel duidelijker worden aangegeven waar in de keten winst te behalen is voor een aantal samenwerkingsaspecten. De Kamer zal daar informatie over ontvangen. Het is daarom misschien goed om aan de staatssecretaris te vragen hoe hij aankijkt tegen wat ik graag

wil, een meer integrale monitoring, en hoe die vorm zou moeten krijgen. Ik wil daar graag een antwoord op van de staatssecretaris. Wat mij betreft kan hij daarin ook ingaan op de vraag welke informatie uit de monitor naar de Kamer gaat.

De **voorzitter**:
Daar gaan we eerst op wachten. Vervolgt u uw betoog.

Mevrouw **Volp** (PvdA):
Zoals ik al zei, spreken we over een structureel probleem. Dat is niet van nu, maar het is wel van belang dat de nu gekozen inrichting van de hulpverlening — zowel het zorgproces als het juridische proces hebben we voor een groot deel decentraal opgezet — er in ieder geval niet toe mag leiden dat de problemen groter worden. Ook op dat punt wil ik van de staatssecretaris horen hoe hij aankijkt tegen die monitoring.

Ik heb nog twee punten. Ten eerste wil ik benoemen dat ook nog een hoop goed gaat. Ik zie en hoor ook dat de medewerkers van Veilig Thuis hun uiterste best doen om dit goed op te pakken. Veel gaat goed, maar er kan nog veel beter. Het houdt dus niet vanzelf op. Ten tweede valt het mij op, ook vanavond weer, dat het heel veel over specifieke doelgroepen gaat. Ik maak mij daar zorgen over. Veilig Thuis is een samenvoeging van een aantal organisaties. Ik zou willen voorkomen dat te veel aandacht naar één bepaalde doelgroep gaat. Het is belangrijk dat situaties waarin er sprake is van geweld in afhankelijkheidsrelaties, of het nu gaat om kinderen, mannen, vrouwen of ouderen, veel meer in samenhang kunnen worden bekeken door Veilig Thuis. Hoe ziet de staatssecretaris de borging van expertise over alle doelgroepen die, helaas, te maken hebben met geweld in afhankelijkheidsrelaties?

☐

De heer **Amhaouch** (CDA):
Voorzitter. Eind vorig jaar is de inspectie met een vernietigend rapport gekomen over de nieuwe Veilig Thuisorganisatie. Dat is een zeer alarmerend. Ook het CDA heeft de afgelopen weken veel mails uit het hele land gekregen met knelpunten. We hebben het over de bescherming van de meest kwetsbaren; het is dus duidelijk dat we hier een belangrijk debat voeren. Het is goed dat gemeenten bezig zijn met verbeterplannen en dat de inspectie erbovenop zit met zo'n kritisch rapport, maar de vraag is wel wat de problemen heeft veroorzaakt en hoe snel zij opgelost worden. Wat is de visie van de staatssecretaris hierop?

Uit de berichten die wij binnenkrijgen blijkt dat er in een hoog tempo veranderingen zijn doorgevoerd en dat er veel verschillende werkwijzen zijn die samengevoegd moeten worden tot één puzzel, met als gevolg: een hoge werkdruk, gedemotiveerde medewerkers en een hoog ziekteverzuim. Medewerkers lijken hun tijd vooral kwijt te zijn aan het bijhouden van protocollen en dossiers, terwijl degenen om wie het gaat, de kwetsbare kinderen en gezinsleden, uit het oog worden verloren. De inspectie beschrijft de oorzaken in bestuurlijke managementtaal: de voorbereidingstijd was te kort, het sociaal domein was overal sterk in beweging, bestaande structuren in de zorg voor kwetsbare gezinnen veranderen en lokale zorgstructuren moesten vanaf de grond worden opgebouwd. In gewonemensentaal: dit was allemaal toch gewoon te snel en te veel tegelijkertijd. Deelt de staatssecretaris deze conclusie? Klopt het dat er een hoog ziekteverzuim is? Zo ja, waardoor komt dat dan volgens de staatssecretaris?

Maar liefst 80% van de organisaties lukt het niet om binnen de wettelijke termijn van vijf dagen de triage uit te voeren en te starten met het onderzoek. Mijn vraag aan de staatssecretaris is dan ook: hoe kan dat? Wat gaat hier fundamenteel mis? We hebben het over 80% en niet over 10% of 20%. Hoe kan de staatssecretaris dit als vertegenwoordiger van een betrouwbare overheid uitleggen aan de medewerkers van Veilig Thuis en aan de kwetsbare hulpbehoevenden? Wat gebeurt er bij de echte spoedzaken? Wij zouden dit graag horen van de staatssecretaris. Leidt dit tot huisbezoeken achter de voordeur en maatregelen zoals het opleggen van een tijdelijk huisverbod? Ik mag toch hopen dat meer wordt gedaan dan alleen het opstellen van een papieren plan van aanpak. Wij kunnen vanavond praten tot morgenochtend en weer protocollen toespitsen.

De **voorzitter**:
Ik was niet van plan om dat toe te staan.

De heer **Amhaouch** (CDA):
Dank u wel, voorzitter! Maar wanneer je onvoldoende personeel hebt, red je het simpelweg niet. Hoe ziet de staatssecretaris dit? Heeft hij hierover weleens gesproken met de minister van Binnenlandse Zaken? Is hij van mening dat gemeenten voldoende financiële ruimte hebben gekregen voor deze belangrijke taak en voor het wegwerken van de hoogurgente wachtlijsten?

De **voorzitter**:
Ik begrijp dat u daarmee aan het einde bent gekomen van uw betoog. Wij zijn hiermee ook gekomen aan het einde van de eerste termijn van de zijde van de Kamer en is er gelegenheid om het presentje van mevrouw Agema aan de staatssecretaris aan te bieden. Dat gebeurt op dit moment.

De vergadering wordt van 19.35 uur tot 19.45 uur geschorst.

De **voorzitter**:
Ik geef graag als eerste het woord aan de staatssecretaris. Het is niet helemaal staatsrechtelijk zuiver, maar we doen het gewoon. De zedenverwildering slaat toe.

☐

Staatssecretaris **Van Rijn**:
Voorzitter. We hebben inderdaad afgesproken dat ik zou beginnen, omdat de hoeveelheid vragen voor mij iets groter is.

De korte samenvatting van het debat is dat we ons allen zorgen maken …

De **voorzitter**:
De heer Van der Steur is aanwezig, maar heeft problemen met het opladen van zijn telefoon. Het gaat nu de goede kant op.

Staatssecretaris **Van Rijn**:
... over de positie van de heer Van der Steur. In zijn stoel, bedoel ik. Voorzitter, ik herneem mijn betoog.

Ik denk dat de korte samenvatting van het debat is dat wij ons allen zorgen maken over de signalementen die uit een inspectierapport naar voren komen. Voor het debat wil ik benadrukken dat er twee elementen in het inspectierapport zitten. Het eerste element is dat ook de inspectie een enorm compliment uitdeelt aan de Veilig Thuisorganisaties en hun medewerkers en medewerksters voor de ongelooflijke hoeveelheid werk die is verzet. Ga er als organisaties maar aanstaan: én de hervorming van de zorg én de samenvoeging van die organisaties én reageren op de campagne, die ertoe leidt dat er meer meldingen komen. Mevrouw Volp zei al dat het een tweeledig beeld geeft. Een aantal dingen gaat goed. We kunnen zelfs zeggen dat we wilden dat er meer meldingen zouden komen. Tegelijkertijd wil het niet zeggen dat we er dan zijn. Als je kijkt naar wat de inspectie zegt over de stand van zaken, vind ik het goed dat de inspectie constateert dat in acute situaties de Veilig Thuisorganisaties in staat zijn om snel actie te ondernemen en dat dit ook gebeurt. De inspectie constateert ook dat de competenties van de Veilig Thuismedewerkers heel goed zijn en dat de actiebereidheid hoog is. Ze kunnen heel snel reageren op situaties en geven op een hele scherpe manier vorm aan de contacten met de wijkorganisaties in opbouw. Dat mag ook weleens gezegd worden.

Zijn er dan geen verbeterpunten? Jazeker! Dat hebben we net met elkaar geconstateerd. Die verbeterpunten hebben te maken met de vraag of er voldoende zicht op de wachtlijst is en blijft. Als je aan de voorkant heel goed trieert en de acute situaties waarop geacteerd moet worden, goed in de gaten houdt, kun je onmiddellijk met die gevallen beginnen. De andere gevallen kunnen dan later. Als de wachtlijst groeit en je daardoor het zicht op die wachtlijst verliest, vormt zich het risico dat je geen voldoende zicht hebt op de gevaren die gaan ontstaan. Dat is ook de reden waarom we met elkaar zeggen dat we dat niet willen. Je moet goed leren en snel kunnen reageren op acute situaties. Ook moet je zicht houden op de risico's in de wachttijd, die zich daarin altijd zullen voordoen. Dat is de kern van het vraagstuk dat de inspectie opwerpt.

Dat is precies de reden waarom er twee dingen gebeuren. In de eerste plaats zit de inspectie erbovenop om verbeterplannen te vragen van alle instellingen en ervoor te zorgen dat aan de lijst van 26 toetspunten voldaan wordt. De inspectie heeft in haar rapport aangegeven dat zij van elke Veilig Thuisorganisatie verbeterplannen heeft ontvangen die ertoe leiden dat ze, conform de verbeterplannen, in een halfjaar allemaal voldoen aan de eisen die de inspectie stelt. In de tweede plaats hebben we tegen elkaar gezegd, samen met de VNG en mijn collega van Veiligheid en Justitie, dat we in structurele zin moeten werken aan de verbetering van de kwaliteit van de Veilig Thuisorganisaties. Hoe zit het met de vertrouwensartsen, met de ICT, met de uitwisseling van informatie en met de werkwijze bij meldingen, waarbij de vraag is of die eenduidig is?

Die twee benaderingen zullen we moeten hanteren. In de eerste plaats moeten we heel goed zicht houden op hoe het gaat met de kwaliteit van Veilig Thuis. In de tweede plaats krijgen we informatie van de inspectie, bijvoorbeeld over hoe het gaat met de wachtlijsten. In de derde plaats moeten we ervoor zorgen dat we in structurele zin programmatisch werken met het project van de heer Sprokkereef om ervoor te zorgen dat we een aantal problemen in de toekomst oplossen.

De **voorzitter**:
Bent u hiermee aan het eind van uw inleiding? Of loopt die nog wat door?

Staatssecretaris **Van Rijn**:
Dit kan wel beschouwd worden als een blokje.

De **voorzitter**:
In dat geval geef ik mevrouw Bergkamp de gelegenheid voor een interruptie.

Mevrouw **Bergkamp** (D66):
Ik vraag mij af of de staatssecretaris er wel voldoende bovenop zit. In het algemeen overleg van 24 september stelde ik al de vraag of we ons geen zorgen moesten maken over de wachtlijsten. De staatssecretaris antwoordde daarop door te zeggen dat hij het land in zou gaan en dat hij met Veilig Thuisorganisaties zou gaan praten. Hij zei geen signalen te hebben dat er geen actie ondernomen kon worden doordat er wachtlijsten waren. We hebben nu een rapport gekregen van de inspectie waaruit blijkt dat twee derde onvoldoende zicht heeft op de veiligheid van de gezinnen die op de wachtlijsten staan. Dat had de staatssecretaris in september toch al kunnen weten? Het is heel leuk dat we weer een programmamanager hebben en we hebben gelukkig een heel goede inspectie, maar ik wil graag weten of de staatssecretaris zelf wel de urgentie voelt.

De **voorzitter**:
Mag ik u vragen om wat korter te interrumperen, mevrouw Bergkamp? Ons Reglement van Orde schrijft voor dat "interrupties dienen te bestaan uit korte opmerkingen of vragen zonder inleiding". Die heel lange inleidingen zijn nergens voor nodig.

Mevrouw **Bergkamp** (D66):
Voorzitter. Ik heb een punt van orde. De reden waarom ik een lange interruptie pleeg, is dat ik niet de vrijheid voel om meerdere interrupties te plegen. Sommige collega's doen het in drieën, maar ik doe het in tweeën. Dat is de achtergrond waarom mijn interrupties misschien iets langer zijn.

De **voorzitter**:
Zolang het zakelijk, feitelijk en politiek is, kunt u zoveel interrumperen als u wilt, mits u het maar kort en duidelijk doet. Dat staat immers in het Reglement van Orde.

Staatssecretaris **Van Rijn**:
Ik hoop aan te geven dat ik de zaak zeer serieus neem en de urgentie ervan zie. We hebben indertijd gezegd dat de fusie naar Veilig Thuis een heel grote taak was, die een groot beslag legde op de medewerkers. Tegelijk wilden we ervoor zorgen dat de samenwerking tussen Veilig Thuis en huisartsen en Veilig Thuis en wijkorganisaties op stoom kwam. Op de vraag of er wachtlijsten zijn en, zo ja, hoe we daarop reageren, kan ik antwoorden dat wij dat op twee manieren hebben gedaan. Enerzijds deden we dat met dit inspectieprogramma om te achterhalen hoe het ervoor staat. De Kamer heeft gezien dat dit een stevig rapport is met plussen en minnen. Anderzijds hebben we gezegd dat we, zodra zou blijken dat er onvoldoende zicht is op de wachtlijsten, niet alleen dat inspectierapport met verbetervoorstellen moesten ontwikkelen, zoals nu is afgesproken, maar we tegelijkertijd ook een structureel programma zouden starten om in structurele zin na te gaan of er verder verbeterd zou moeten worden. Ik denk dat we heel alert hebben gereageerd door middel van het nemen van een aantal maatregelen, namelijk het inzetten van de inspectie, het project samen met de VNG en de acties om ervoor te zorgen dat de informatie boven water komt.

Mevrouw **Bergkamp** (D66):
Naar mijn mening was de staatssecretaris laconiek in het algemeen overleg van september toen hij zei door het land te gaan en geen signalen te krijgen. Nu is hij toch geschrokken van het rapport van de inspectie. Klopt het daartussen een verschil zit?

Staatssecretaris **Van Rijn**:
Het verschil is dat ik op zich blij ben dat er heel snel gereageerd kan worden op die acute situaties. Ik ben blij met die conclusie van de inspectie. Net als u ben ik ongerust, want het moet er niet toe leiden dat de triage aan de voorkant weliswaar goed is en dat er meteen wordt gehandeld in acute situaties, maar dat we door de groeiende vraag of meer meldingen het zicht op de wachtlijsten zouden verliezen en de risico's niet onderkennen. Het systeem werkt, want er wordt meteen gereageerd in een acute situatie, maar als er een groei is van de wachtlijsten waardoor men het zicht kwijtraakt, heb ik net zo veel zorgen als u.

De heer **Amhaouch** (CDA):
De staatssecretaris begint zijn inleiding met de bal terug te leggen bij de Veilig Thuisorganisaties. Zij moeten met verbeterplannen komen, met 26 checkboxen die zij moeten afvinken. Ik denk dat het inspectierapport juist aangeeft dat de alarmbellen afgaan en dat we een bijna onmogelijke opdracht hebben neergelegd bij die Veilig Thuisorganisaties. Hoe kijkt de staatssecretaris daartegen aan?

Staatssecretaris **Van Rijn**:
Dat vind ik niet. Ik denk dat de reden waarom ook het CDA voor de Jeugdwet was, is dat er allerlei taken en verantwoordelijkheden bij de gemeenten kwamen, waardoor er meer zicht is op het kunnen voeren van meer integraal beleid. Ik vind het alleen maar goed dat we dat zo nauwgezet volgen, waarbij wordt gekeken of de werkwijze van Veilig Thuis voldoet aan de kwaliteitseisen die wij stellen. De inspectie komt met een rapport waarin 25 criteria staan waaraan alle Veilig Thuisorganisaties moeten voldoen. Dan krijgen wij zicht op wat wel of niet voldoet. Vervolgens worden er verbeterplannen gevraagd, waarin wordt aangegeven dat we die zaak binnen een halfjaar op orde zullen krijgen. Dat vind ik heel goed en een compliment waard, niet alleen aan de inspectie voor dat rapport, maar ook aan de Veilig Thuisorganisatie die zo snel en adequaat kon reageren.

De heer **Amhaouch** (CDA):
We zullen afwachten welke instrumenten de staatssecretaris zal aanreiken om de Veilig Thuisorganisaties te helpen om de plannen waar te maken.

Staatssecretaris **Van Rijn**:
Het gaat er vooral om dat de verantwoordelijke wethouders samen met het Rijk — om die reden is dat een gezamenlijke opdracht aan de heer Sprokkereef — kijken naar de aansluiting tussen Veilig Thuisorganisaties en de wijkteams en ervoor zorgen dat die organisaties voldoende worden geëquipeerd. Als er knelpunten zijn, moeten die boven water komen en worden besproken. Dat zijn ook precies de interventies die wij met elkaar doen.

Mevrouw **Van der Burg** (VVD):
Ik dacht dat ik de staatssecretaris net hoorde zeggen dat alle Veilig Thuisorganisaties binnen een halfjaar aan alle randvoorwaarden zouden voldoen. Dat zou dan richting september zijn. Ik heb dat lijstje ook gemaakt, maar ik zie toch een aantal Veilig Thuis-organisaties waar een andere datum bij staat, dan wel: onduidelijk. Kan de staatssecretaris daarop ingaan?

Staatssecretaris **Van Rijn**:
Laat dat niet mijn oordeel zijn. Ik citeer uit het rapport van de inspectie: De inspecties hebben inmiddels verbetermaatregelen en verbeterplannen ontvangen, waaruit blijkt dat er bij alle Veilig Thuisorganisaties hard gewerkt wordt om in de eerste helft van 2016 aan alle criteria en verwachtingen uit het toetsingskader (stap 1 van het onderzoek van de inspectie) te voldoen. De inspectie zal ook een hertoets doen. Dan zullen wij kunnen beoordelen of dat klopt. Het is goed dat die verbeterplannen er liggen, maar het is ook heel goed dat de inspectie bekijkt of deze ook echt waargemaakt worden.

Mevrouw **Van der Burg** (VVD):
Ik heb inderdaad ook wat andere data op basis van de verbeterplannen. Ik neem aan dat dit rapport ook weer naar de Kamer komt.

Staatssecretaris **Van Rijn**:
Zeker, want stap 2 van het rapport is gericht op het inzetten van vervolgtrajecten en het uitvoeren van dat onderzoek. Daarbij zullen wij bezien of de verbeterplannen, met de voornemens die leiden tot actie, daadwerkelijk tot resultaat leiden. Wanneer zij geen resultaat hebben, hebben we ook materieel beschikbaar om het vervolgens wel op orde te brengen. Dat is ook de reden waarom dat vervolgonderzoek van de inspectie plaatsvindt.

Het is essentieel om nog even te memoreren dat het niet alleen gaat om het zicht op de wachttijden. Er zijn ook andere belangrijke verbeterpunten geconstateerd, zoals de deskundigheidsbevordering van de medewerkers en het verbeteren van de samenwerking met de wijkteams, de politie en het Openbaar Ministerie. Het doel is om uiteindelijk te komen tot een dekkend netwerk van effectieve Veilig Thuisorganisaties. Daar zijn we nog niet, daarover moeten we realistisch zijn, maar er zijn belangrijke stappen gezet. Het programma Veilig Thuis van de VNG is net van start gegaan en zal waar nodig ondersteunen bij het oplossen van de problemen, waarbij het dan om maatwerk gaat. Ik zal de Kamer in de voortgangsrapportages berichten over de stand van zaken, ook van het project Veilig Thuis onder leiding van de heer Sprokkereef.

Mevrouw **Kooiman** (SP):
Ik heb een tijdje geluisterd naar de vage taal van deze staatssecretaris. Hij kan wel verwijzen naar organisaties en gemeenten, maar waar blijft de verantwoordelijkheid van deze staatssecretaris? Wanneer kunnen de Veilig Thuisorganisaties aankloppen bij deze staatssecretaris en zeggen dat het niet meer lukt?

Staatssecretaris **Van Rijn**:
Dat is al aan het gebeuren. Ik wijs erop dat wij zijn nagegaan hoe wij ervoor kunnen zorgen dat de Veilig Thuisorganisaties goed kunnen werken en hoe wij dat in de gaten kunnen houden. Dat hebben wij gedaan door middel van het inspectieprogramma: welke eisen moeten wij nu eigenlijk stellen aan die Veilig Thuisorganisaties en voldoen zij daaraan? Dat heeft geleid tot een inspectierapport. Daarin staat een aantal tekortkomingen en daarin staan de eisen waaraan moet worden voldaan om een verbetering te bewerkstelligen. De inspectie zegt dat iedereen hard aan het werk is om die verbeteringen in het eerste halfjaar te realiseren. Verder is samen met de VNG een project gestart waarbij wordt bekeken of wij ook gezamenlijk een aantal knelpunten moeten oplossen. Deze variëren van een beter zicht op de wachttijden tot deskundigheidsbevordering en IT-systemen. Dat heeft kortom betrekking op de structurele kwaliteitsaanpak. Wij kunnen daarover natuurlijk met elkaar van mening verschillen, maar ik denk eigenlijk dat wij op dit terrein a. niet alleen maar de verantwoordelijkheden verhangen, maar b. ook zicht hebben gekregen op hoe het precies gaat. Wij hebben vervolgens een aantal verbetermaatregelen genomen en ook nog samen met de gemeenten een project gestart om structurele verbeteringen te realiseren. Mevrouw Kooiman kan mij dan toch niet vertellen dat wij daar niet voldoende aan doen.

Mevrouw **Kooiman** (SP):
Je kunt natuurlijk een wolk aan projecten bedenken in deze Kamer of met de gemeenten ...

Staatssecretaris **Van Rijn**:
Met welk project is mevrouw Kooiman het dan niet eens? Excuus.

Mevrouw **Kooiman** (SP):
... maar het punt is natuurlijk dat een Jessica of Chantal waar ik over sprak, de verbetering ook daadwerkelijk moet merken. Laat ik er één punt uit halen. De staatssecretaris zegt bijvoorbeeld dat hij zicht wil krijgen op de wachttijden. Is hij net als de SP en D66 van mening dat je natuurlijk zicht zou moeten hebben op de wachttijden in de gehele keten, opdat kinderen in ieder geval tijdig hulp krijgen?

Staatssecretaris **Van Rijn**:
Ja, maar waar zit nou mijn aarzeling in dit "ja"? Het is niet goed om, net als in het verleden, op deelterreinen allerlei informatie te krijgen over wachttijden terwijl deze informatie de facto niet eens wat zegt. Als mensen die acuut geholpen moeten worden, acuut geholpen kunnen worden en andere mensen kunnen wachten, dan is er sprake van een wachtlijst die heel gebruikelijk is. Als mensen te lang moeten wachten en daardoor risico's ontstaan op het gebied van veiligheid, dan is dat natuurlijk helemaal verkeerd. Die wachttijdinformatie als zodanig zegt eigenlijk niets. Ik kom zo dadelijk op de vraag die mevrouw Volp op dat punt heeft gesteld. Ik vind dat er in de bedrijfsvoering van Veilig Thuis zicht moet zijn op de vraag hoeveel mensen er staan ingeschreven, hoe snel men erbij kan zijn en of men bij acute situaties kan helpen. De inspectie moet kijken of de wachttijden aanvaardbaar zijn, of er voldoende zicht op is en of er voldoende maatregelen worden genomen. Op basis daarvan zullen we hier in de Kamer een discussie hebben over het budget, over de vraag of het systeem werkt, en of de gemeente moet worden aangesproken. Dat moet allemaal gebeuren. Ik vind echter dat de organisatie zelf zicht moet hebben op de wachtlijst en dat er in gemeenteraden moet worden besproken of men voldoende middelen ter beschikking stelt om wat voor elkaar te krijgen. Wij houden hier, via de monitoring, de inspectie en het project-Sprokkereef, in de gaten of dat hele systeem werkt.

Mevrouw **Kooiman** (SP):
Op het moment dat er een onderzoek moet worden gestart, dan kunnen kinderen eigenlijk al niet meer wachten. Als het onderzoek is afgelopen, moet een kind of het gezin zo snel mogelijk de behandeling krijgen die het nodig heeft. Het is daadwerkelijk belangrijk dat wij zicht hebben op de totaliteit van bijvoorbeeld de wachttijden. Elke dag dat een kind moet wachten op behandeling, is te lang. Ik heb zelf in de jeugdzorg gewerkt, dus ik weet hoe belangrijk het is dat kinderen snel behandeld worden. Is de staatssecretaris met de SP van mening dat de Kamer in ieder geval moet worden geïnformeerd over de wachttijden?

Staatssecretaris **Van Rijn**:
Dat gebeurt nu ook. We hebben namelijk het inspectierapport. Als men vermoedt dat er een wachtlijst is die zodanige wachttijden oplevert dat we onvoldoende zicht hebben op de risico's, dan wordt er verbetering geëist. We brengen dan met elkaar in kaart waar het goed loopt, waar het niet goed loopt en waar er een verbeteractie nodig is. Dat is precies wat we aan het doen zijn. Ik kom straks nog even terug op de algemene monitoring.

Ik kom op een aantal specifieke vragen. Mevrouw Bergkamp vroeg of de veiligheid van kinderen, ouderen en volwassenen voldoende is geborgd. Ik denk dat ik die vraag al een

beetje heb beantwoord. Als de inspecties aangeven dat er een acuut veiligheidsrisico of een crisissituatie is voor kinderen en andere slachtoffers, dan wordt er snel gehandeld. Ik deel de mening van mevrouw Bergkamp dat het inderdaad essentieel is dat je voldoende zicht hebt op de risico's van datgene wat je niet acuut behandelt. Daarover zijn we het, denk ik, zeer eens. Het is niet wenselijk dat dat gebeurt. Ik vind dat ook niet aanvaardbaar. Dat is precies de reden waarom we die acties hebben ondernomen. De wethouders willen dat ook. Zij willen dat Veilig Thuis kwalitatief voldoende functioneert en dus ook toezicht heeft op de veiligheidssituatie. Dat is een van de redenen waarom we geen enkel misverstand of verschil van opvatting hadden over de noodzaak van het traject dat we gaan starten onder de leiding van de heer Sprokkereef.

De **voorzitter**:
Mevrouw Van der Burg, zullen we de staatssecretaris niet even de gelegenheid geven om een beetje op stoom te komen? Hij was nog geen vier minuten bezig of er werd al twaalf minuten lang geïnterrumpeerd. Vooruit, ga uw gang.

Mevrouw **Van der Burg** (VVD):
Ik had de indruk dat hij klaar was met het blokje vragen over de wachtlijsten. Ik had gevraagd of het voor de zomer van 2016 op orde zal zijn. Ik wil graag weten hoe dat zit.

Staatssecretaris **Van Rijn**:
Ik kom nog terug op die specifieke vraag van mevrouw Van der Burg.

De leden Bergkamp, Kooiman en Agema hebben gevraagd of er wel voldoende geld is voor de organisatie Veilig Thuis. Ik heb op dit moment geen signalen waaruit blijkt dat er niet voldoende geld zou zijn, maar we moeten het daar wel over hebben. Dat is namelijk precies datgene wat boven water zou kunnen komen in het project-Sprokkereef. Wat is de kwaliteit die benodigd is? Is er sprake van onvoldoende capaciteit? Wat zijn de verschillen tussen de organisaties? Als die dingen zouden blijken, loop ik daar niet voor weg. We moeten die zaken dan bezien, maar wel aan de hand van een goede analyse. Nogmaals, deze staatssecretaris is nooit voor die discussie weggelopen, omdat de inhoud vooropstaat.

Mevrouw **Bergkamp** (D66):
De inspectie trekt wel een behoorlijk forse conclusie, namelijk dat er sprake is van gebrekkige middelen bij de Veilig Thuisorganisaties. Dat is toch een forse conclusie?

Staatssecretaris **Van Rijn**:
Ja, maar dan is de vraag: moeten de gemeenten meer middelen uittrekken voor de Veilig Thuisorganisaties of is er, geredeneerd vanuit het stelsel, sprake van een macroprobleem? In al die verbeterplannen zie ik dat heel veel gemeenten, of in ieder geval een aantal, al dan niet tijdelijk extra middelen ter beschikking hebben gesteld om die problemen op te lossen. Zo zou het systeem ook moeten werken. En als wij hier allemaal zouden vinden dat gemeenten onvoldoende middelen hebben om de problemen te tackelen, dan zouden wij daarover een debat moeten voeren. Ik denk wel dat we de wethouders in de steden minstens de gelegenheid moeten geven om de problemen in eerste instantie zelf op te lossen, binnen de budgetten die zij daarvoor hebben.

Mevrouw **Bergkamp** (D66):
Dit is een crisissituatie; kijk maar naar het rapport van de inspectie. Het is prima dat er een programmamanager wordt aangesteld die allerlei dingen gaat doen, maar ik zou wel graag wat deadlines van de staatssecretaris willen horen. Wanneer krijgt de Kamer hier zicht op? Wanneer weten wij of hier extra geld naartoe moet of niet? Wanneer kan de Kamer zien dat die wachtlijsten weg zijn?

Staatssecretaris **Van Rijn**:
Voor de eerste fase van het programma van de heer Sprokkereef zijn zes maanden uitgetrokken. We gaan dit dus binnen die termijn zien. Mevrouw Bergkamp wijst er in diverse debatten terecht op dat we ervoor moeten zorgen dat gemeenten hun verantwoordelijkheid kunnen nemen. Als er knelpunten zijn die op gemeentelijk niveau kunnen worden opgelost, behoort dat dáár te gebeuren. Vanwege onze stelselverantwoordelijkheid moeten wij in de gaten houden of gemeenten daartoe voldoende in staat zijn en of ze dit, als het aan de orde is, ook daadwerkelijk doen. Via diverse bronnen kunnen we zien of er knelpunten komen: inspectiebronnen, de monitors van de gemeenten en nu ook het project-Sprokkereef. Ik ben ervan overtuigd dat die voldoende informatie opleveren om conclusies te kunnen trekken over de vraag of er al dan niet stelselwijzigingen aan de orde zijn.

Mevrouw **Bergkamp** (D66):
Ik vind zes maanden veel te lang; dat wil ik in ieder geval tegen de staatssecretaris gezegd hebben. Uitgaande van het rapport is er volgens mij sprake van een crisissituatie. Kinderen en gezinnen lopen risico's. Ik geef de bewindspersonen maar even mee dat ik zes maanden veel te lang vind.

Staatssecretaris **Van Rijn**:
Dat heb ik ook aangegeven in de gesprekken met alle wethouders. Zij vonden dat ook. Waar constateringen zijn geweest over hun Veilig Thuisorganisaties, nemen de wethouders hun verantwoordelijkheid. Waar maatregelen nodig zijn, nemen zij die ook. Sommige wethouders hebben, soms tijdelijk, extra middelen uitgetrokken. Dat is denk ik een goede reactie. Mevrouw Bergkamp en ik zijn samen van mening dat we niet moeten wachten tot er een analyse is gemaakt of er iets nodig is. Er zijn nu al maatregelen nodig, die de wethouders ook aan het treffen zijn.

Mevrouw **Kooiman** (SP):
Ik zie geen enkele actie van de staatssecretaris. Wederom moesten wethouders aan de bel trekken. Ik spreek ze regelmatig. Zij zeggen dat ze tekorten hebben en het op dit moment niet meer volhouden. Veilig Thuisorganisaties hebben al mensen moeten ontslaan. De wachttijden zijn nog steeds niet opgelost. De inspectie constateert dat ook. Nogmaals vraag ik de staatssecretaris dus: wanneer kunnen we een plan van hem verwachten ten aanzien van de financiële middelen?

Staatssecretaris **Van Rijn**:
Als zou blijken dat gemeenten onvoldoende middelen hebben om het probleem op te lossen, dan zullen zij dat moeten oplossen in overleg met hun gemeenteraad. Daar hebben ze middelen voor gekregen. In eerste aanzet is dat echt een verantwoordelijkheid van de gemeenten. Wij hebben hier met elkaar te beoordelen of gemeenten voldoende middelen hebben om dat probleem op te lossen. Laten we die volgorde hanteren. We hebben met z'n allen de Jeugdwet vastgesteld, met alle maatregelen van dien. We hebben de gemeenten daarmee in staat gesteld om verantwoordelijkheid te nemen. Ik heb bij elke wet, dus ook bij de Jeugdwet, gezegd dat het niet betekent: veel succes ermee. We spreken periodiek met elkaar over de vraag of gemeenten voldoende in staat zijn om dat te doen qua kennis, kunde, kracht en soms ook financiële middelen. Dat hebben we zo met elkaar afgesproken.

De **voorzitter**:
Ik sta uw interruptie alleen toe als dat niet tot een herhaling leidt.

Mevrouw **Kooiman** (SP):
Als ik alleen maar tegen een muur aan praat en geen antwoord krijg, dan zal ik mijn vraag toch nog een keer moeten herhalen.

De **voorzitter**:
Nee. U hebt antwoord gekregen. U vindt dat antwoord alleen niet prettig. Dat is uw goed recht, maar we gaan niet zestien keer heen en weer hetzelfde zeggen.

Mevrouw **Kooiman** (SP):
Dit kabinet bezuinigt 300 miljoen op de jeugdzorg en 600 miljoen op de Wmo. Wachtlijsten lopen daadwerkelijk op. De inspectie constateert dat ook in haar rapport. Ik vraag me dan af wanneer de staatssecretaris, bijvoorbeeld in de Voorjaarsnota, met een bijtelling komt.

Staatssecretaris **Van Rijn**:
Zullen we gewoon de volgorde hanteren die we met elkaar hebben afgesproken? We hebben middelen aan de gemeenten gegeven voor deze taak. Gemeenten hebben dus de verantwoordelijkheid gekregen om dat goed te regelen. We houden dat met elkaar heel goed in de gaten, met het inspectierapport, de analyses van de Veilig Thuisorganisaties en een gezamenlijk project. Dat hebben we met elkaar afgesproken. Daar kwam informatie uit waarvan we zeggen: dat moet leiden tot verbeteringen. Dat zijn gemeenten nu aan het doen. Wij moeten aan de hand van die informatie periodiek bekijken of gemeenten daar voldoende toe in staat zijn. We kunnen dan hier toch niet, ondanks het feit dat we dat hebben afgesproken, zeggen: dat doen we allemaal niet en nu gaan we er op ons eigen houtje andere financiële beslissingen over nemen? Dat zou toch niet goed zijn, ook niet voor de verantwoordelijkheid van de wethouders?

Mevrouw **Kooiman** (SP):
We kunnen hier toch ook niet een halfjaar op onze handen zitten en maar hopen dat het goed komt? Ik wil bij de Voorjaarsnota de staatssecretaris kunnen controleren, ook op de vraag of de gemeenten uitkomen met de financiële middelen, want dat is mijn taak als Kamerlid.

Staatssecretaris **Van Rijn**:
Ik heb van de wethouders begrepen dat ook zij niet gaan zitten wachten. Op grond van het inspectierapport worden nu al maatregelen genomen. De inspectie wijst erop dat er allemaal verbeterplannen komen ...

De **voorzitter**:
Dit wordt een herhaling.

Staatssecretaris **Van Rijn**:
Ik zie nu dat gemeenten aan de hand van de inspectierapporten hun verantwoordelijkheid ook echt aan het nemen zijn. Als dat tot andere discussies leidt, dan zullen we dat met elkaar zien.

De **voorzitter**:
Mijnheer Amhaouch, ook tegen u zeg ik dat het geen zin heeft als het een herhaling is.

De heer **Amhaouch** (CDA):
De staatssecretaris geeft aan er niet voor weg te lopen. Het siert hem dat hij er open voor staat dat de juiste dingen in de juiste volgorde worden gedaan. In relatie tot de incidenten zegt de staatssecretaris echter dat het geen stelselmatige zaken zijn. Maar als 80% van de Veilig Thuisorganisaties niet voldoet aan de wettelijke termijn van vijf dagen, kan hij toch niet ontkennen dat er een structureel probleem is waarmee we de gemeenten moeten helpen, om hen in elk geval op adem te laten komen?

Staatssecretaris **Van Rijn**:
Daarom is het misschien goed om daarover wat diepergaand informatie te krijgen. De inspectie constateert dat er bij acute situaties wordt geacteerd en dat er meer meldingen komen, mede als gevolg van de succesvolle campagne. De selectie wanneer een melding wel of niet kan wachten is nou juist een zaak van de bedrijfsvoering, waarvan ik verwacht dat het project-Sprokkereef een meer eenduidige benadering zal gaan opleveren, zodat we met elkaar goed kunnen beoordelen of de overschrijding van de termijn erg is of niet. Elke overschrijding van een termijn waardoor een kind risico loopt, is er een te veel. Laat ik dat ook meteen zeggen. We hebben niet voor niets een hele discussie en een aantal debatten met elkaar gehad over de vraag hoe we moeten omgaan met het type meldingen. Wat zijn acute risico's en wat zijn niet-acute risico's? Hoe gaan we om met meldingen van de huisartsen en hoe gaan we niet om met meldingen van de huisartsen? Daar is nog echt een wereld te winnen. We kunnen niet op grond daarvan zeggen: de wettelijke termijn is overschreden, dus is het fout. Daar hebben we echt een dieper bedrijfsmatig inzicht in nodig.

De **voorzitter**:
De staatssecretaris vervolgt zijn betoog.

Staatssecretaris **Van Rijn**:
Mevrouw Bergkamp vroeg of er ook oog is voor de verschillende vormen van aandacht in Veilig Thuis. Daar heeft zij een terecht punt. We moeten oppassen dat we niet focussen op een enkel punt; Veilig Thuis is breder. Mevrouw Volp wees daar ook al op. Veilig Thuis is inderdaad voor alle vormen van geweld in huiselijke kring, dus ook voor ouderenmishandeling en vrouwenmishandeling. Daarvoor zijn en worden verschillende trainingen ontwikkeld en wordt er met Veilig Thuis gesproken hoe we omgaan met financiële uitbuiting, een nieuwe loot aan de stam, om het maar een beetje cynisch te zeggen. Het is wat mij betreft in de verdere professionalisering onderdeel van het plan De basis op orde. We zullen die breedte moeten blijven hanteren, daar ben ik het zeer mee eens.

Mevrouw Bergkamp vroeg ook of wij wel goed organiseren dat de Veilig Thuisorganisaties van elkaar kunnen leren. Ja, het programma Veilig Thuis van de heer Sprokkereef is bedoeld om van elkaar te leren en het landelijk netwerk Veilig Thuis te verbeteren en verder te professionaliseren. Dit is een zeer terecht punt, dat overigens al aan de gang is, maar dat zeer versterkt zou kunnen worden.

De vraag van mevrouw Kooiman over de verantwoordelijkheid heb ik al behandeld. Ik geloof niet dat wij het helemaal met elkaar eens waren. Dat geldt ook voor de monitoring door de inspecties van de wachttijden.

Mevrouw Van der Burg merkte op dat het afronden van het onderzoek niet binnen de wettelijke termijn zal plaatsvinden. Kan dit voor eind 2016 op orde zijn? Mijn antwoord daarop is beetje genuanceerd. De Inspectie geeft aan dat er verbeterplannen liggen die er allemaal van uitgaan dat die zaak in een halfjaar kan worden opgelost. Dat zal moeten blijken. Dat is ook de reden waarom de Inspectie het nog in een tweede ronde gaat bekijken. Overigens zal de Inspectie in april en juni hertoetsen uitvoeren bij de zeven Veilig Thuisorganisaties die nu in het rapport slecht scoren. Daar zitten we nog wat dichter bovenop. Wethouders hebben in veel gevallen tijdelijk extra formaties beschikbaar gesteld om wachttijden te verkorten en er worden lokale afspraken gemaakt over het doorgeleiden naar hulp. Ik heb al gewezen op het project van de heer Sprokkereef, dat in meer algemene zin ook tot kwaliteitsverbetering zal leiden.

Mevrouw Van der Burg vroeg ook of de vraag naar voldoende vertrouwensartsen opgelost is. Ik denk inderdaad dat de deskundigheid van vertrouwensartsen en hun beschikbaarheid ongelooflijk van belang is voor het tijdig signaleren en stoppen van kindermishandeling en huishoudelijk geweld. De Inspectie heeft bij de verbeterplannen gevraagd om de capaciteit van cruciale functies voor een bepaalde datum op sterkte te brengen. Die datum verschilt overigens per Veilig Thuisorganisatie. VNG is in gesprek met de Inspectie, de vertrouwensartsen en de Veilig Thuisorganisaties. Er wordt gekeken naar de formatie van de vertrouwensartsen en of bepaalde taken misschien bovenregionaal georganiseerd moeten worden. De wethouders hebben gezegd dat zij dit in september 2016 goed op orde willen hebben en daar ga ik dan maar even van uit. We zullen daar uiteraard goed naar kijken.

Datzelfde geldt voor de 24 uur beschikbaarheid van de vertrouwensartsen. Regio's spreken met de VNG en het netwerk Veilig Thuis binnenkort met de inspecties over dit vraagstuk. Daarbij kijken ze ook naar oplossingen in de regio's die passen binnen het toetsingskader. Dat zal bij dat punt worden meegenomen.

Mevrouw Volp stelde een bredere vraag. Ze zei: we kijken nu naar verschillende onderdelen van de keten, dat geeft ook informatie en als er een probleem is, gaan we een aantal dingen doen, maar zou je niet naar de hele keten moeten kijken en over een meer structurele vorm van monitoring moeten nadenken? Dat is een punt waar ik nog wel over door wil piekeren, om het maar even zo te zeggen. We hebben nu inspectierapporten. Dat zal zo blijven. Wij hebben nu de Wmo- en de jeugdmonitoren. We hebben de monitoring van de regiovisies Geweld in huiselijke kring. Daar hebben we ook aparte afspraken over gemaakt. En we hebben de gemeentelijke monitoren. Je zou zeggen dat we, alles bij elkaar genomen, vrij veel informatie hebben. We hebben echter soms de behoefte — en dat zie ik ook in het debat hier in de Kamer — om te weten hoe het over het geheel functioneert, dus dat we niet allerlei projecten en verbeterprojecten hebben, en daar misschien wel aparte afspraken over maken, maar dat we meer in structurele zin kijken.

Ik vind dat wel een terecht punt. Ik heb er nog niet helemaal een antwoord op. Mevrouw Bergkamp hintte er in haar bijdrage ook op dat we een beetje van die misschien wel ad-hocmanier van kijken naar die structurele manier van kijken moeten. Ik ben bereid om eens te bekijken hoe we dat zouden kunnen doen. Dan moeten we naar de breedte van de keten kijken, zodat we als het ware inzicht krijgen in het geheel. Nogmaals, ik heb nog geen panklare oplossing daarvoor, maar ik begrijp wat de leden bedoelen. Ik wil ook wel afspreken dat ik daar nadere voorstellen voor zal doen.

Mevrouw **Volp** (PvdA):
Ik bedank de staatssecretaris. Ik ben heel blij dat hij begrijpt wat we bedoelen. Ik zie ook dat hij bereid is om daarover na te denken. Ik wil naast het punt van de monitoring ook benoemen dat we op dit dossier vaak meer incidentenpolitiek bedrijven. Het zou misschien goed zijn om naast die monitor ook te kijken naar de wat meer adviserende rol die daarin mogelijk ook belegd zou kunnen worden. We moeten voorkomen dat we naar aanleiding van een incident alleen puntenplannen krijgen — met 24 of 25 punten, dat maakt me niet — want we moeten ook die adviesrol wat onafhankelijker belegd kunnen krijgen, zodat het wat minder de waan van de dag is. Ik hoor daarop een reactie van de staatssecretaris.

Staatssecretaris **Van Rijn**:
We hebben samen met Binnenlandse Zaken de Transitiecommissie Sociaal Domein. Die probeert als het ware boven die decentralisaties te hangen en te bekijken tot welke vraagstukken we komen als we naar de resultaten van het functioneren van de hele keten kijken. Het aardige daarvan is dat het niet gaat over een onderdeel van de keten, maar dat er naar het totaal wordt gekeken en dat ook het bestuurlijke punt wordt gepakt of het systeem ook in bestuurlijke zin functioneert zoals wordt beoogd. Ik ga niet zeggen dat we die transitiecommissie nu gaan vragen om

dit ook maar even te doen, want ik denk dat we even specifiek naar de jeugdkant en de jeugdketen moeten kijken. Ik ben het er wel mee eens. Ik denk dat we niet alleen maar zouden moeten kijken naar de informatie die in de verschillende onderdelen zit, maar dat we overstijgend tot adviezen zouden moeten komen over hoe het nu werkt en waar in de volgende ronde aan gewerkt zou moeten worden. Ik wijs er overigens op dat in die zin het inspectierapport al een beetje zo werkt. Ik wijs er ook op dat de Inspectie Jeugdzorg, de IGZ zelf maar ook de Inspectie Veiligheid en Justitie op steeds meer punten samenwerken en gezamenlijk rapporten uitbrengen die in ieder geval vanuit de optiek van het toezicht al die functie proberen te vervullen.

Mevrouw **Volp** (PvdA):
De staatssecretaris noemt in zijn toelichting specifiek de jeugdzorg. Ik zou dus juist breder willen gaan. Daar zit mijn zorg ook. Als er weer een transitiecommissie of iets dergelijk is, dan gaan we het proces van de transitie monitoren. Maar ik wil, los van de vraag of er nu sprake is van een transitie richting decentralisatie, de aanpak van huiselijk geweld in de meest brede zin monitoren. Dat stukje mis ik nog een beetje in de reactie van de staatssecretaris. Als hij kan toezeggen dat dat is iets wat hij meeneemt in zijn overwegingen, kan ik me daarin vinden.

Staatssecretaris **Van Rijn**:
Dat wil ik zeker toezeggen. Ik snap wat mevrouw Volp vraagt en heb die behoefte zelf ook. Mevrouw Volp en mevrouw Bergkamp hebben gesproken over de totale keten en de wens om daarbij naar het totale systeem te kijken. Ik wil daar graag nadere voorstellen voor doen.

De **voorzitter**:
Wanneer?

Staatssecretaris **Van Rijn**:
Ik wil daarop terugkomen bij de eerstkomende voortgangsrapportage. Dat wil overigens niet zeggen dat het dan opgelost is, maar dan kunnen wij in ieder geval de koers op dat punt een beetje aangeven.

De **voorzitter**:
De staatssecretaris vervolgt zijn betoog.

Staatssecretaris **Van Rijn**:
Mevrouw Volp vroeg of incidenten en bijna-incidenten worden bijgehouden. Het systeem is dat calamiteiten worden gemeld. Voor zover bekend zijn er geen ernstige incidenten of calamiteiten geweest. Veilig Thuisorganisaties voeren verbeteringen door om zicht te krijgen op de veiligheid van kinderen van gezinnen op de wachtlijst. De hertoetsing van de inspecties zullen met name op dit punt gericht zijn. De vraag is of daar voldoende zicht op is.

Mevrouw **Volp** (PvdA):
Het volgende punt kon ik in mijn vier minuten spreektijd niet aan de orde stellen. Als een melding op de wachtlijst komt, kan de melder daarover geïnformeerd worden, waarbij er ook gekeken wordt of hij een passend alternatief aan zorg kan krijgen. Is dit al meegenomen? Zo nee, kan dit nog worden meegenomen in de opdracht aan de heer Sprokkereef?

Staatssecretaris **Van Rijn**:
Ik zie geen bezwaar om dat met hem te bespreken. Dat zullen wij hem meegeven.

Mevrouw **Volp** (PvdA):
Mag ik daaruit concluderen dat dit tot nu toe geen beleid is geweest?

Staatssecretaris **Van Rijn**:
Dat is precies mijn aarzeling. Ik zou even willen uitzoeken of al gekeken wordt of de aard van de melding aanleiding geeft om een alternatief aan te bieden. U vroeg of ik dit zou willen meenemen in het onderzoek en het antwoord is ja.

Mevrouw **Volp** (PvdA):
Ik denk dat dit goed is. De terugkoppeling richting melder is sowieso een punt van zorg. Daar zullen wij overigens vanavond niet over spreken, maar dit kan wel een deel van de oplossing zijn. Ik zie dus graag dat dit meegenomen wordt. Als dit nu wel geval is, wil ik graag dat de Kamer daarover wordt geïnformeerd.

Staatssecretaris **Van Rijn**:
Als het werkt en goede voorbeelden oplevert, is dat van uitermate groot belang. Dat zullen wij er zeker bij betrekken.

Door het CDA werd gevraagd wat er bij spoedzaken gebeurt. Dat is maatwerk. Dat hangt van het probleem af. Soms is er een huisverbod, soms hulpverlening en soms hulpverlening en schuldsanering. Dat is afhankelijk van het individuele geval. Er is geen algemeen beleid, maar er wordt op maat gehandeld.

Er is ook naar het ziekteverzuim gevraagd. Ik heb geen signalen dat er een hoger ziekteverzuim is. Dat blijkt overigens ook niet uit het inspectierapport. Ik constateer over het algemeen, zeker als ik met de mensen spreek, dat het zeer gemotiveerde mensen zijn die ongelooflijk betrokken zijn bij hun werk. Ik heb enorme bewondering voor hen, gezien alles wat zij voor hun kiezen hebben gekregen. Dat zal er wel toe leiden dat er signalen zijn, zeker op individueel niveau dat er sprake is van zware belasting. Dat zal ik niet ontkennen. Als de heer Amhaouch signalen heeft dan hoor ik die graag. Ik heb ze niet uit het inspectierapport kunnen halen.

Ik spreek de naam van de heer Amhaouch een beetje aarzelend uit, omdat ik niet weet of ik dat wel goed doe. Misschien kan de voorzitter mij even helpen.

De **voorzitter**:
De uitspraak is: de heer Amaouch.

Staatssecretaris **Van Rijn**:
De heer Amhaouch vroeg of het niet te veel en snel was. Die vraag komt vaak terug in de bijdragen, ook van het CDA. Ik constateer dat de beweging naar de integrale jeugdhulp van één gezin, één plan door gemeenten, juist ook een punt van het CDA was. Op het punt van de jeugdhulp wilde het CDA de verantwoordelijkheid van de wethouders vergroten. Ik weet niet zeker of ik meer vertrouwen heb in de wethouders in de gemeenten dan de heer Amhaouch, maar ik weet wel dat het CDA meer wethouders voor jeugdbeleid heeft dan de Partij van de Arbeid. Ik heb gezien, geconstateerd en ook geleerd dat het vertrouwen in de wethouders, ook op het terrein van de jeugdzorg, zeer terecht is.

De heer **Amhaouch** (CDA):
Het CDA heeft inderdaad ingestemd met de Jeugdwet, maar heeft tegen de Wmo 2015 gestemd, niet om het stelsel zelf maar omdat het in een korte tijd veel te snel gaat. Daarom is het CDA van mening dat wij moeten nagaan waar het nu te snel en te veel in één keer gaat en waar wij instrumenten kunnen aanreiken om de gemeenten en de wethouders hulp te bieden om de zaak te verlichten tot zij het weer onder controle hebben. En daar zitten heel wat wethouders van het CDA bij maar ook van andere partijen, van de PvdA, D66, dat maakt niet uit, het gaat om de mensen die goed werk doen. Daarvoor vraagt het CDA aandacht.

Staatssecretaris **Van Rijn**:
Ik constateer dat het kennelijk niet om de Jeugdwet gaat waarover wij hier spreken, want daarmee hebt u ingestemd.

De heer **Amhaouch** (CDA):
Daarmee hebben wij ingestemd, maar nu moeten wij kritisch kijken waar de bottlenecks zitten, zoals het inspectierapport aangeeft.

Staatssecretaris **Van Rijn**:
Precies dat zijn we aan het doen, met het inspectierapport om te zien welke verbeterplannen eruit rollen en met het project samen met de VNG.

De heer Amhaouch heeft gevraagd naar de 80%. De Veilig Thuisorganisaties hebben in hun verbeterplannen ingezet op een snelle triage, juist om ervoor te zorgen dat er aan de voorkant snel wordt bepaald of er acute zaken nodig zijn die aandacht vragen en om vervolgens te kijken hoe het met de wachttijden en wachtlijsten zit. Het punt dat wij gemeenschappelijk hebben, is dat wij zeggen: dat zal wel, maar wij willen wel zicht hebben en houden op de risico's die uit die wachtlijst voortvloeien.

Ik wil het in eerste termijn hierbij laten.

De **voorzitter**:
Ik kijk even rond of er nog bezemwagenachtige acties volgen. Dat is het geval.

Mevrouw **Van der Burg** (VVD):
Ik mis nog wel een paar antwoorden. Er is heel duidelijk in het inspectierapport gemeld dat de randvoorwaarden bij de Veilig Thuisorganisaties niet altijd op orde zijn. Een daarvan betreft de ICT-systemen. Dat is niet het makkelijkst te verhelpen, zoals de voorzitter weet. Ik heb gevraagd of wij dat eind 2016 een heel stuk op orde hebben. Ik wil daar graag antwoord op hebben. Ik heb ook een vraag gesteld over het monitoren van kinderen die in gevaar zijn.

Staatssecretaris **Van Rijn**:
Excuses, ik heb de vraag misschien iets te algemeen beantwoord in het project dat wij onder leiding van de heer Sprokkereef starten. Ik heb gezegd dat het niet alleen om de wachtlijstdiscussie gaat, maar ook om de bedrijfsvoering en de deskundigheid, waaronder de ICT. In dit stadium weet ik het niet. Wij gaan ernaar kijken, want ik ben het met mevrouw Van der Burg eens dat ICT en de uitwisseling van informatie op grond daarvan een uitermate belangrijk onderdeel vormen. Wellicht constateren wij halverwege dit jaar dat daarin slagen gemaakt moeten worden, maar ik durf nu niet te zeggen dat het eind 2016 allemaal geregeld is. Er zijn veel lessen in dit huis die wij hebben geleerd en een daarvan is dat je voorzichtig moet zijn met zeggen dat iets op een bepaald moment klaar is. Het is wel onderdeel van het project. Wij kijken of het nodig is, of er geharmoniseerd moet worden en of er andere dingen moeten plaatsvinden, zodat wij zicht krijgen op wanneer het gerealiseerd zou kunnen worden.

De andere punten inzake de vertrouwensarts en de beschikbaarheid heb ik beantwoord.

De **voorzitter**:
Miste u nog meer?

Mevrouw **Van der Burg** (VVD):
Het tweede punt is de monitoring. Dat is ook ICT maar op een iets andere manier. Wordt dat ook meegenomen in het traject van Sprokkereef?

Staatssecretaris **Van Rijn**:
Zeker.

Mevrouw **Van der Burg** (VVD):
En daar worden wij duidelijk over geïnformeerd, uiterlijk een halfjaar na nu?

Staatssecretaris **Van Rijn**:
Zeker.

Mevrouw **Bergkamp** (D66):
Ik mis in het betoog van de staatssecretaris een analyse waarom er zo veel Veilig Thuisorganisaties in de problemen zitten. Wij hebben uitgebreid over de problemen gesproken. Hoe komt dat nu?

Staatssecretaris **Van Rijn**:
Dat heeft volgens mij een tweetal oorzaken. Enerzijds waren er grote veranderingen voor de Veilig Thuisorganisaties aan de orde, niet alleen intern door samenvoeging van het

AMK en de steunpunten, maar ook de samenwerkingsafspraken die met de rijksorganisaties gemaakt zouden moeten worden. Dat is het reorganisatievraagstuk om zich in te stellen op de nieuwe situatie. Anderzijds is er de campagne die ertoe leidt dat er veel meer meldingen komen. Wij weten nog onvoldoende of voor al die meldingen acute opvolging nodig is. Het leidt wel tot een nieuwe bedrijfsvoeringvraag. Hoe gaan we met die meldingen om? Hoe is de triage daarvan? Wat betekent dat allemaal? Die combinatie leidt denk ik tot een aantal van dergelijke vraagstukken.

Mevrouw **Bergkamp** (D66):
Als er toch een voortgangsrapportage komt, lijkt het me goed als er ook iets in komt te staan over de vraag in hoeverre er bij die toename van de meldingen sprake is van onterechte meldingen. Daar ben ik benieuwd naar. Ik wil daar graag beter zicht op krijgen.

Staatssecretaris **Van Rijn**:
Dat is een zeer cruciaal punt. Juist daarom zei ik dat niet alle meldingen hetzelfde zijn. Het lijkt mij heel goed om te bekijken wat de aard van die meldingen is. Bij het onderscheid maken tussen die meldingen zou weleens een heel belangrijke sleutel kunnen liggen voor de oplossing.

☐

Minister **Van der Steur**:
Voorzitter. Laat ik allereerst bij de Kamer in herinnering brengen dat huiselijk geweld en kindermishandeling een prioriteit zijn van de politie. De politie rekent de aanpak van huiselijk geweld, waaronder kindermishandeling, tot een van haar kerntaken. Deze is als zodanig belegd bij de basisteams. Het stoppen van het geweld is daarbij het belangrijkste uitgangspunt. Het is met ruim 95.000 incidenten per jaar onderdeel van het dagelijks politiewerk en vraagt daarnaast om een bijzondere samenwerking met partners. In een gezamenlijke aanpak wordt bekeken wat de meest effectieve interventie is. Omdat er zo veel speelt op het terrein van huiselijk geweld en kindermishandeling heeft de politie besloten om een programmamanager Huiselijk geweld en kindermishandeling aan te stellen. Deze zal zich in de eerste plaats bezighouden met het sorteren van de meldingen. Dat is een prioritaire taak. Ik zal over het werk van de programmamanager rapporteren in de voortgangsrapportage Geweld in afhankelijkheidsrelaties. Die zal in juli naar de Kamer worden gestuurd.

Huiselijk geweld en kindermishandeling zijn voorts als high impact crimes expliciet genoemd in de veiligheidsagenda van de minister van Veiligheid en Justitie, de politie, het Openbaar Ministerie en de regioburgemeesters. Hiermee is de aandacht voor de thematiek bij de politie, maar ook bij de gezagen geborgd. De regierol ligt uiteraard bij de gemeenten. Zij bepalen samen met het Openbaar Ministerie en op advies van de politie, aan de hand van de lokale omstandigheden welke vormen zij specifiek prioriteiten willen geven en wat de aanpak daarbij zal zijn.

Mevrouw Kooiman vroeg wat nou de verantwoordelijkheid is van de minister van Veiligheid en Justitie. In de eerste plaats is er natuurlijk de verantwoordelijkheid voor de regionale samenwerking van Veilig Thuis met politie en het Openbaar Ministerie. Die samenwerking moet hij bevorderen en faciliteren. In de tweede plaats moet hij ervoor zorgen dat die zorgmeldingen door de politie bij Veilig Thuis op orde komen. In de derde plaats moet hij de reclassering en de Raad voor de Kinderbescherming goed laten samenwerken met Veilig Thuis. In de vierde plaats zijn in de veiligheidsagenda huiselijk geweld en kinderbescherming als high impact crimes tot prioriteiten benoemd. Dat zei ik zojuist al. Er moet ook op worden toegezien dat er aan die prioriteit invulling wordt gegeven.

Mevrouw Bergkamp vroeg in dat kader hoe die signalen van de politie goed worden doorgegeven aan Veilig Thuis. Een signaal over een minderjarige of een gezin wordt door de politie doorgegeven via een zogenaamde zorgmelding. Dit vergt een goede samenwerking tussen Veilig Thuis en de politie om de juiste informatie door te geven. De algemene samenwerkingsafspraken worden nu lokaal ingericht. Zij gaan meer over de informatiedeling. De hele keten is hierbij van belang; ook de Raad voor de Kinderbescherming en de reclassering betrekken we bij dit project. Die programmamanager zal daarin een belangrijke rol spelen. De verwachting is dan ook dat de kwaliteit van die meldingen in de komende maanden actief zal worden verbeterd.

Ik ben er zeer verheugd over dat ik over dit punt weer even met de Kamer van gedachten heb mogen wisselen, ondanks het feit dat het af en toe wat minder uitgebreid is. Ik doe dat samen met mijn collega Van Rijn, met wie ik nauw samenwerk op dit terrein. Dank u wel.

Mevrouw **Volp** (PvdA):
We vinden het natuurlijk zonde als we de minister van Veiligheid en Justitie helemaal zonder wat extra werk zouden moeten laten gaan. Ik heb inderdaad een vraag gesteld over de meer integrale monitoring. Kan de minister zeggen hoe hij daartegen aankijkt? Het betreft immers ook de justitieketen en de samenhang die bijvoorbeeld eerder ook al door mevrouw Kooiman is genoemd.

Minister **Van der Steur**:
Vooropgesteld moet worden dat de verslaglegging over de activiteiten die worden ondernomen natuurlijk op een goede manier moet plaatsvinden. We weten dat er op een aantal punten uitdagingen zijn. Een goede verslaglegging daarover is nodig, ook naar de Kamer. Ik ben dus geen tegenstander van integrale monitoring. Sterker nog, ik denk dat het verstandig is om daarvoor te kiezen, omdat daar ook uit blijkt dat wij gezamenlijk die integraliteit benadrukken.

Mevrouw **Volp** (PvdA):
Dat is een geruststellend antwoord. Als de monitoring aanbevelingen doet voor verbeteringen binnen de justitieketen in de aanpak van huiselijk geweld, ziet de minister dan ook mogelijkheden om die door te voeren? Ik begrijp dat de staatssecretaris de precieze vorm gaat uitwerken of daarover in ieder geval zijn gedachten zal laten gaan.

Minister **Van der Steur**:
Dat is een beetje een opendeurvraag. Op het moment dat er verbeteringen in de aanpak mogelijk en nodig zijn, moeten we die natuurlijk gewoon doorvoeren. Ik zal hier-

over met de staatssecretaris van gedachten wisselen en daarover nauw overleg met hem voeren.

Mevrouw **Van der Burg** (VVD):
De minister geeft aan dat op dit terrein een aparte officier van justitie is aangesteld die de coördinatie doet. Nu is het aanpakken van daders ook buitengewoon belangrijk om te voorkomen dat ze nog een keer dit soort geweld plegen tegen wie dan ook, of het nu een oudere of een jongere is. Nu zien we weleens zaken waarbij men verbaasd is over de mate van de straf, of zaken waarvan wordt gezegd dat ze niet bewijsbaar zijn. Gaat deze officier van justitie ook kijken hoe we dit soort zaken beter bewijsbaar kunnen maken, zodat de daders daadwerkelijk de straf krijgen die ze verdienen, gezien wat ze hebben aangericht?

Minister **Van der Steur**:
Misschien even ter correctie: ik heb net gesproken over de programmamanager die werkt op het niveau van de politie. Die gaat het over het stroomlijnen en verbeteren van de meldingen die worden gedaan vanuit de politie naar Veilig Thuis. Dat is dus geen officier van justitie. Mevrouw Van der Burg heeft zeker gelijk als ze zegt dat het in veel gevallen van huiselijk geweld lastig is om de bewijspositie rond te krijgen. Daarom heb ik ook in mijn inleidende betoogje gezegd dat de primaire actie van de politie gericht is op het stoppen van het geweld; dat moet in ieder geval gebeuren. De vervolgvraag is of we op een of andere manier de daders op de juiste wijze kunnen separeren van de kinderen of van degene die mishandeld wordt. Dat kunnen ook de huisgenoten zijn, mannen of vrouwen. Daarnaast blijft een punt van aandacht dat je ervoor zorgt dat je het bewijs rond krijgt voor een eventuele strafzaak, als dat tenminste nuttig is. Je kunt je ook situaties van huiselijk geweld voorstellen waarin een strafzaak misschien niet de oplossing biedt, maar andere interventies mogelijk wel. Daartoe hebben we natuurlijk ook ruimschoots mogelijkheden.

Mevrouw **Van der Burg** (VVD):
Over dat laatste zijn wij het eens. Maar volgens mij zijn er ook aparte officieren van justitie op dit terrein. We leren al doende. Dat zie je ook in de loverboyzaken, met de bewijsvoering en de strafmaat. Zou de minister daar toch op willen terugkomen in de volgende voortgangsrapportage? Wil hij daar nog eens goed naar kijken? Het voelt immers niet heel rechtvaardig, laat ik het zo maar zeggen.

Minister **Van der Steur**:
Op dat laatste punt zijn mevrouw Van der Burg en ik het snel eens. Een officier van justitie heeft maar één doel voor ogen. Het is ook juist dat er speciale officieren van justitie zijn, maar ik had het daar alleen nog niet over gehad. Vandaar dat er even sprake was van een misverstand tussen mevrouw Van der Burg en mij. Maar die officieren van justitie zijn er dus. En op het moment dat ze er zijn, willen ze ook een optimale interventie voor elkaar krijgen. Ik zal mij daarover met het Openbaar Ministerie verstaan, om te bezien wat nu de uitdagingen zijn waar men tegen aanloopt en welke oplossingen men daarvoor heeft. Een en ander kunnen we in de voortgangsrapportage opnemen.

Mevrouw **Van der Burg** (VVD):
Dank u wel.

Mevrouw **Bergkamp** (D66):
Uit gesprekken met het veld ontstaat de indruk dat als je de politie belt, er snel wordt geacteerd. Ik vertelde dat ook in mijn bijdrage. Als je naar Veilig Thuis gaat, duurt het wat langer. Dan is de vraag: is het een melding of is het een advies? Herkent de minister dat? Hoe kunnen we ervoor zorgen dat beide werelden meer van elkaar kunnen leren? Met andere woorden: hoe kunnen we goede ervaringen uitwisselen?

Minister **Van der Steur**:
Ik kan niet zeggen dat ik het herken, omdat ikzelf de werkbezoeken in dit veld nog niet heb kunnen afleggen. Ik neem de suggestie van mevrouw Bergkamp echter graag over. Ik merk daarbij wel op dat ik daarvoor waarschijnlijk pas na het einde van het voorzitterschap gelegenheid heb in mijn agenda. Ik wil allereerst mevrouw Bergkamp complimenteren met en haar danken voor haar compliment. Ik denk dat het goed is dat ook eens wordt gezegd dat een melding bij de politie adequaat wordt opgepakt. Dat is knap bij 95.000 meldingen per jaar. Dat compliment wil ik graag in ontvangst nemen en meteen ook weer doorgeven aan de nationale politie. Veilig Thuis is vooral een verantwoordelijkheid van de staatssecretaris. Mijn taak is vooral het bevorderen van samenwerking. Daar hoort automatisch bij dat je ook van elkaar kunt leren. Wat ik nog veel belangrijker vind, is dat de juiste melding op de juiste plek terechtkomt. Soms is dat de politie, maar vaak zal een melding bij Veilig Thuis veel beter zijn, omdat men daar een veel breder spectrum aan maatregelen kan nemen dan de politie dat kan.

Mevrouw **Bergkamp** (D66):
Ik ben blij dat de minister de suggestie van D66 meeneemt en op werkbezoek gaat na het voorzitterschap. Hopelijk kan hij hierover iets terugkoppelen in de voortgangsrapportage.

Minister **Van der Steur**:
Of in een debat.

Mevrouw **Bergkamp** (D66):
Of in een debat, prima. Heel goed dat de minister het opvat als een compliment, maar ik probeer het debat wel in evenwicht te brengen. Ik heb in mijn bijdrage aangegeven dat ik veel respect heb voor de mensen die werken voor Veilig Thuis en die een heel complexe taak hebben. Dat wilde ik nog even toevoegen, want anders krijgen wij misschien een onevenwichtig beeld.

Minister **Van der Steur**:
Dat geeft mij de gelegenheid om ook in mijn functie respect uit te spreken. Alle mensen die in dit veld actief zijn, werken volgens mij met een ongelofelijke inzet en drive en een enorm besef van het belang van hun werk. Dat geldt natuurlijk ook voor de partners daaromheen, zoals de Raad voor de Kinderbescherming of de reclassering. Natuurlijk mag je kritiek hebben als het ergens niet goed gaat, maar

wij moeten ons realiseren dat de manier waarop deze mensen hun taken oppakken veel lof verdient. Die lof willen wij, mevrouw Bergkamp na-sprekend, vanavond graag aan hen toewuiven.

De **voorzitter**:
Dat lijkt mij een mooi einde van de beantwoording van de zijde van de bewindslieden. Ik kijk even rond om te zien of er behoefte is aan een tweede termijn. Die is er. Is er behoefte aan een schorsing van enkele minuten? Die is er niet. Dan geef ik het woord aan de eerste spreker, mevrouw Bergkamp.

☐

Mevrouw **Bergkamp** (D66):
Voorzitter. Ik vind het altijd heel prettig als jonge mensen geïnteresseerd zijn in de politiek. Ik weet dat er vanavond een jongeman naar dit debat kijkt, Niek. Hij is zeer maatschappelijk betrokken. Ik vind het belangrijk om te stimuleren dat jonge mensen naar Politiek 24 kijken. Ik denk dat de voorzitter dat met mij eens is. Dat wilde ik even apart vermelden, Niek.

Vandaag hebben wij het gehad over een heel belangrijk onderwerp: kindermishandeling en huiselijk geweld. Wij vinden elkaar in het doel, maar soms verschillen wij wat van mening over de weg ernaartoe. Het is mooi dat wij elkaar op veel onderwerpen vinden in dit debat.

Ik heb nog steeds zorgen over de gezinnen en de jongeren op de wachtlijsten. Dat is ook de reden dat ik hierover twee moties indien, samen met mevrouw Kooiman.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat zes op de tien Veilig Thuisorganisaties kampen met wachtlijsten;

constaterende dat twee derde van de Veilig Thuisorganisaties onvoldoende toezicht heeft op de veiligheid van gezinnen op die wachtlijsten;

overwegende dat ook de staatssecretaris niet kan uitsluiten dat er kinderen op de wachtlijst staan die eigenlijk acute hulp nodig hebben;

overwegende dat een verbeterplan voor de organisaties wordt opgestart;

van mening dat mensen voor systemen horen te gaan;

verzoekt de regering, de aanpak van wachtlijsten als prioriteit nummer één te benoemen in het verbeterplan, en de Kamer hier binnen drie maanden over te informeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door de leden Bergkamp en Kooiman. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 160 (28345).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de Inspectie Jeugdzorg concludeert dat geen enkele Veilig Thuisorganisatie voldoet aan alle eisen om de basisvoorwaarden op orde te hebben;

constaterende dat de Veilig Thuisorganisaties tevens te maken hebben met wachtlijsten en onvoldoende zicht hebben op gezinnen en huishoudens op deze wachtlijsten;

constaterende dat de inspecties stellen dat Veilig Thuisorganisaties veelal te kampen hebben met beperkte financiële middelen;

verzoekt de regering, in overleg met de Vereniging Nederlandse Gemeenten te onderzoeken of de middelen bij Veilig Thuisorganisaties toereikend zijn, en indien dit niet het geval is, de Kamer voor de Voorjaarsnota een structurele oplossing aan te dragen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door de leden Bergkamp en Kooiman. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 161 (28345).

☐

Mevrouw **Kooiman** (SP):
Voorzitter. De staatssecretaris heeft het over vervolgtrajecten, verbeterplannen en kwaliteitsslagen. Hij zei dat we toe willen naar dekkende netwerken van duurzame en effectieve kwalitatieve Veilig Thuisorganisaties en dat we de competenties op een scherpe manier moeten beleggen. Ik heb vandaag zo veel wollig taalgebruik gehoord dat we daar inmiddels wel een trui van kunnen breien. Ik heb gehoord dat de heer Sprokkereef alles als een soort van superheld of superman gaat oplossen. Ik wens hem natuurlijk heel veel succes, maar ik wil eigenlijk het liefst dat deze staatssecretaris de superman gaat uithangen door te zeggen: we gaan daadwerkelijk met een oplossing komen. Precies om die reden heb ik twee moties met mevrouw Bergkamp ingediend. Ik heb zelf ook een heel mooie motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat Veilig Thuisorganisaties te kampen hebben met wachtlijsten;

van mening dat kinderen en slachtoffers van huiselijk geweld zo snel mogelijk geholpen moeten worden, ook na het onderzoek van Veilig Thuis;

overwegende dat de staatssecretaris stelselverantwoordelijk is als het gaat om jeugdhulp, en de Kamer het kabinet moet kunnen controleren en moet beschikken over de juiste informatie;

verzoekt de regering, te komen met een landelijke inventarisatie van de wachtlijsten als het gaat om de (intensieve) jeugdhulp en dit per kwartaal aan de Kamer te doen toekomen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door de leden Kooiman en Bergkamp. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 162 (28345).

☐

Mevrouw **Agema** (PVV):
Voorzitter. Tijdens de schorsing vroegen mijn collega's waarom ik zo stil was. Nou, ik ben er ook stil van, want ik zit er eigenlijk mee in mijn maag. Voor deze regeerperiode hebben wij die bezuiniging van 450 miljoen gedekt, maar we weten allemaal dat er binnen een jaar nieuwe verkiezingen en nieuwe verkiezingsprogramma's aan komen, dat deze staatssecretaris een hele stapel bloedende dossiers onder zijn arm met zich meezeult en dat we heel veel moeten gaan terugdraaien.

Ik heb wel wat gemist in de beantwoording van de staatssecretaris. In de aanloop naar de Jeugdwet zei hij: ik gooi niet alleen de jeugdhulp over de schutting naar de gemeenten; nee, we gaan het ook anders doen. De staatssecretaris hield ons voor dat dat anders doen de jeugdhulp goedkoper zou maken. Voorlopig zien we daar dus niks van. Ik hoop dat de staatssecretaris daar in tweede termijn op terug kan komen. Hoe kan het geld voor de jeugdhulp goedkoper en beter worden ingezet door de gemeenten? We krijgen nu dit signaal. Zulke wachtlijsten voor mensen, niet alleen voor kinderen maar ook voor ouderen die mishandeld worden, zijn natuurlijk onacceptabel en geven juist aan dat er te weinig geld is of dat het geld verkeerd besteed wordt.

☐

Mevrouw **Van der Burg** (VVD):
Voorzitter. Ik dank beide bewindslieden voor de toezeggingen. Dit onderwerp is buitengewoon belangrijk en heeft heel ingrijpende effecten voor degenen die dit meemaken. We spreken allemaal mensen die dit hebben meegemaakt of we komen tijdens werkbezoeken mensen tegen die daar in behandeling zijn; dat gaat je vaak niet in de koude kleren zitten. We moeten dit onderwerp echt op orde krijgen.

Ik ben er in elk geval tevreden over dat de termijnen gesteld zijn waarbinnen het in principe op orde moet zijn. Ik wacht de rapportages met belangstelling af. Ik heb al vaak, ook in aanloop naar de Jeugdwet, het punt gemaakt dat er vertrouwensartsen beschikbaar moeten zijn, juist ook om de communicatie met huisartsen, psychiaters et cetera op een goede manier vorm te kunnen geven. Ik ga dus wel uit van de toezegging dat het in september 2016 echt op orde is en dat die 24/7-beschikbaarheid op de een of andere manier geregeld is.

Ik heb gevraagd naar de termijnen voor het afronden van de onderzoeken, waaronder de triage waar de heer Sprokkereef naar zal kijken. Kan de staatssecretaris bekijken of er al voor de zomer van 2016 sterke verbeteringen kunnen zijn? Hij kijkt al moeilijk, maar het zou toch bijzonder prettig zijn als op dat vlak, in elk geval voor de zomer, al sterke verbeteringen bij de Veilig Thuisorganisaties gerealiseerd zijn, gezien de ernst voor een aantal kinderen, volwassenen en ouderen.

☐

Mevrouw **Volp** (PvdA):
Voorzitter. De aanleiding waarom we bij elkaar zijn, is een zorgelijk rapport. In de brief van gisteren, maar ook al in de reacties die we van de inspectie hebben gehad, zien we dat ermee aan de slag wordt gegaan. Dat is mooi, maar de basis moet echt op orde, zoals de staatssecretaris zegt. Vooropgesteld dat de medewerkers een hoop hebben gedaan — de staatssecretaris zei dit ook al — blijft het zaak dat de verbeterpunten weggestreept zijn bij het volgende overleg over de voortgangsrapportages.

Ik ben blij met de voorzichtige toezeggingen van de staatssecretaris, maar als stok achter de deur, niet als stok om mee te slaan, heb ik toch twee moties waarover ik graag een oordeel wil.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat huiselijk geweld, kindermishandeling en ouderenmishandeling veelvoorkomende en structurele problemen zijn;

overwegende dat alle vormen van geweld in afhankelijkheidsrelaties ernstig zijn en aandacht verdienen;

overwegende dat een te nadrukkelijke focus op een van deze vormen van geweld bij de transitie van de Veilig Thuisopzet negatieve consequenties kan hebben voor de aanpak van de andere vormen van geweld en opgebouwde expertise niet in gevaar mag komen in het proces van ontwikkeling van de Veilig Thuisorganisaties;

overwegende dat de doelstelling van Veilig Thuis als centraal meldpunt voor alle vormen van geweld in afhankelijkheidsrelaties de bundeling van de opgedane ervaring met en expertise van de vroegere Steunpunten Huiselijk Geweld, Algemene Meldpunten Kindermishandeling is;

verzoekt de regering om zorg te dragen voor de borging van de expertise over en aandacht voor de verschillende vormen van geweld in afhankelijkheidsrelaties bij

gemeenten, Veilig Thuis, politie en justitie tussen huiselijk geweld, kindermishandeling en ouderenmishandeling,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door de leden Volp, Otwin van Dijk en Bergkamp. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 163 (28345).

Mevrouw **Volp** (PvdA):
Ik ga heel snel door, voorzitter.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat in Nederland jaarlijks een miljoen mensen slachtoffer worden van huiselijk geweld, meer dan 119.00 kinderen worden mishandeld en naar schatting 200.000 ouderen van boven de 65 jaar worden mishandeld;

overwegende dat de aanpak alleen in een goedwerkende keten kans van slagen heeft en we van alle schakels in de keten, zowel binnen de zorg als op het terrein van justitie, lokaal en landelijk, moeten weten hoe deze functioneren, apart en in samenhang;

overwegende dat huiselijk geweld, kindermishandeling en ouderenmishandeling structureel gemonitord moeten worden om problemen in de aanpak in kaart te brengen en die problemen aan te pakken;

verzoekt de regering om de mogelijkheden te onderzoeken voor een structurele monitoring van de aanpak van huiselijk geweld, kindermishandeling en ouderenmishandeling van zowel de zorgketen als het justitiebeleid en de Kamer daarover binnen een halfjaar te informeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door de leden Volp, Otwin van Dijk en Bergkamp. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 164 (28345).

De heer **Amhaouch** (CDA):
Voorzitter. Gisteravond keek ik toch met rillingen naar de uitzending van Pauw, waarin ook de situatie van Roelofarendsveen aan de orde is gekomen. Je wordt er stil van. Ik heb veel respect voor de directrice van de Veilig Thuisorganisatie die haar nek durft uit te steken en het lef heeft om een aantal signalen af te geven dat er niet goed wordt gewerkt binnen de Veilig Thuisorganisaties, zonder de mensen daarop zelf aan te spreken. Vandaag krijg ik een dubbel gevoel. Aan de ene kant hoor ik de staatssecretaris zeggen dat er meer gemonitord wordt — monitoren in het kwadraat, rapportages en checkboxen — en aan de andere kant zegt de staatssecretaris dat hij er niet voor wegloopt. Wij hebben vandaag geen motie, maar willen de staatssecretaris graag aan zijn woorden houden. Het CDA interpreteert ze als een belofte en een toezegging. Hij loopt er niet voor weg. We gaan de problemen samen oplossen, mét de wethouders, mét de Veilig Thuisorganisaties en mét de staatssecretaris, want het Rijk heeft een belangrijke opdracht om de transitie goed te laten verlopen voordat het te laat is en mensen tussen wal en schip raken.

De **voorzitter**:
Dank u zeer. Daarmee zijn wij gekomen aan het einde van de tweede termijn van de zijde van de Kamer.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Staatssecretaris **Van Rijn**:
Voorzitter. Voordat ik op de moties inga, beantwoord ik eerst een aantal specifieke vragen. Mevrouw Van der Burg vroeg expliciet of in september 2016 geregeld is dat de vertrouwensartsen 24/7 beschikbaar zijn. Ik heb in het debat gezegd dat de VNG daarover inderdaad in overleg is met de inspectie met de intentie om dat goed te regelen. De wethouders hebben de intentie uitgesproken dat dit in september 2016 het geval zal zijn. Ik spreek met de Kamer af dat ik haar daar specifiek over informeer bij de voortgangsrapportage, zodat zij daarbij mee kan kijken.

Datzelfde geldt voor de verbeteringen bij de tijdige triage. Daar wordt nu al aan gewerkt door de Veilig Thuisorganisaties en de wethouders. De inspectie blijft daar toezicht op houden totdat het geregeld is, maar ook hierbij zeg ik toe dat ik de Kamer daar graag over informeer in de voortgangsrapportage.

Mevrouw Agema vroeg — ik parafraseer het een beetje — of het nieuwe jeugdstelsel wel werkt. We zien nu zo langzamerhand dat minder kinderen zich in de intramurale setting bevinden en eerder ambulant geholpen worden. Instellingen en gemeenten zeggen dat ook tegen elkaar. Aan de voorkant kan ggz-expertise worden ingeschakeld, zodat kinderen niet meer over- of onderbehandeld worden. In sommige gevallen zijn we er echt eerder bij. Daardoor heb ik het optimisme dat de hele beweging die we in gang hebben gezet ertoe leidt, misschien niet binnen een jaar, maar toch zeker wel op enige termijn, dat we er eerder bij kunnen zijn en dat we eerder kunnen waarnemen of er iets fout gaat, niet alleen als er iets fout is gegaan, maar ook door eerder in de gezinnen te kunnen kijken. Dat levert wel degelijk een betere kwaliteit van de zorgverlening op. We zien kinderen daardoor ook eerder. Dat is precies het punt dat we altijd met elkaar constateren wat betreft calamiteiten: hadden we maar de informatie bij elkaar gehad. Ik constateer dat die kansen er nu zijn. Dat het nog niet overal goed loopt, zijn we met elkaar eens, maar ik ben daar optimistisch over en heb daar goede hoop op.

Ik bedank mevrouw Agema voor het tegeltje. Ik zal het een mooie plek geven. Tegeltjeswijsheden zijn soms leuk en soms niet, maar deze kan ik wel hebben. Ik heb nog eens zitten kijken op de site tegeltjeswijsheden.nl en ik kwam er daar eentje tegen die luidt: "Laten we elkaars mening respecteren, ook al is die van u onjuist." Ik zal die niet op een

tegeltje zetten, maar als mevrouw Agema daar prijs op stelt, doe ik dat wel. Ik hoor dat graag.

De **voorzitter**:
Ik zie instemmend geknik.

Staatssecretaris **Van Rijn**:
Ik ga dat regelen.

De **voorzitter**:
U hangt eraan!

Staatssecretaris **Van Rijn**:
Voorzitter. Ik ga in op de moties. In de motie-Bergkamp/Kooiman op stuk nr. 160 wordt de regering verzocht, bij de aanpak van het project de wachtlijsten als prioriteit één te benoemen en de Kamer daarover te informeren. Dat zit in het plan. De inspectie zit erbovenop. Ik acht de motie een ondersteuning van het beleid en laat het oordeel erover aan de Kamer.

In de motie-Bergkamp/Kooiman op stuk nr. 161 wordt de regering verzocht, met de VNG te onderzoeken of de middelen toereikend zijn en, zo niet, om de Kamer bij de Voorjaarsnota een structurele oplossing aan te dragen. Dat is een vorm van uitlokking van de gemeenten. Ik kan mij voorstellen dat dit plaatsvindt, maar dat acht ik in dit stadium toch niet juist. Gemeenten hebben structureel middelen ter beschikking gekregen om een aantal zaken te regelen, ook op het gebied van de jeugdhulp. Er zijn nu een aantal zaken geconstateerd. Enerzijds moeten die tot verbetering leiden. Gemeenten zijn daarmee bezig. Anderzijds is er het project van de heer Sprokkereef, waarmee we meer structureel zicht krijgen op de knelpunten en de oplossingen. Het lijkt mij niet goed om een financieel traject in gang te zetten zonder dat we daar voldoende zicht op hebben. Om die reden ontraad ik de motie.

Mevrouw **Bergkamp** (D66):
Hoe weet de Kamer dan bij de Voorjaarsnota of er voldoende middelen zijn? De Kamer moet toch kunnen controleren of er een financieel probleem is?

Staatssecretaris **Van Rijn**:
De verdeling van de financiële middelen voor onder andere de jeugdhulp, maar ook breder, doen we op basis van een objectief behoeftenmodel. Dat hebben we aan de gemeenten gegeven en met hen afgesproken. Laten we nu niet elke keer gaan kijken bij een knelpunt aan de ene of aan de andere kant of er nieuwe financiële afspraken moeten worden gemaakt. Laten we wat meerjarige financiële zekerheid geven. Wanneer we ergens knelpunten constateren, moeten we niet meteen concluderen dat er financiële consequenties moeten zijn. We moeten wel bekijken of een knelpunt tot verslechteringen leidt en of daar hiccups in zijn. Dat kunnen we volgen aan de hand van de inspectierapporten en het project van de heer Sprokkereef. Aan de hand daarvan kunnen we altijd met elkaar praten over de vraag of er ook een financieel probleem is. Maar om nu te zeggen dat we dat traject maar even ingaan, aan de hand van een geconstateerd knelpunt op één terrein, vind ik echt verkeerd en te vroeg.

Mevrouw **Bergkamp** (D66):
Laat ik hierover nog één vraag stellen aan de staatssecretaris. We zien een toename van het aantal meldingen en we zien dat de capaciteit tekortschiet bij Veilig Thuis. Dan is het toch een simpele rekensom dat een van de problemen kan zijn dat er te weinig middelen zijn? Voor het invullen van onze controletaak moeten wij als Kamer daar toch zicht op hebben voor de Voorjaarsnota?

Staatssecretaris **Van Rijn**:
We hebben afgesproken bij het beschikbaar stellen van middelen aan de gemeenten dat zij de vrijheid hebben om die te besteden en dat zij de organisaties moeten inrichten op de manier die zij juist vinden. Dan is het primair aan de gemeenten om de maatregelen te nemen die passen bij de geconstateerde knelpunten. Aan de hand van de monitoring, het rapport-Sprokkereef en de inspecties kunnen wij constateren of de gemeenten daartoe voldoende in staat zijn. We moeten niet op voorhand al zeggen: er is een knelpunt en dat betekent dat er door het Rijk extra geld beschikbaar moet worden gesteld. Dat zou toch een beetje de omgekeerde weg zijn, dus ik blijf bij mijn oordeel.

De **voorzitter**:
Dan de derde motie.

Staatssecretaris **Van Rijn**:
In de motie-Kooiman/Bergkamp op stuk nr. 162 wordt gevraagd om een landelijke inventarisatie van de wachtlijsten als het gaat om intensieve jeugdhulp en om die per kwartaal aan de Kamer te doen toekomen. We hebben een gedecentraliseerd stelsel. Ik vind dat de informatie over de wachttijden en wachtlijsten primair op lokaal niveau moet worden gezien en moet worden opgelost. Wij hebben een systeem met monitoring en inspectie om te kijken of dat goed gaat. Op die manier krijgen wij die informatie. Ik wijs erop dat we net bij de eerste motie de aanpak van wachtlijsten tot prioriteit nummer één hebben verklaard. Op grond daarvan komt er ook informatie boven water. Om die reden wil ik deze motie ontraden.

Dan kom ik bij de motie-Volp c.s. op stuk nr. 163, waarin wordt gevraagd om de borging van de expertise over verschillende vormen van geweld ...

De **voorzitter**:
Ik zie dat mevrouw Van der Burg een vraag heeft over het advies over een motie die niet van haar is.

Mevrouw **Van der Burg** (VVD):
Dat klopt.

De **voorzitter**:
Dat is niet zo gebruikelijk, maar goed, we zijn nou toch bezig, dus gaat uw gang.

Mevrouw **Van der Burg** (VVD):
Het lijkt me wel gebruikelijk.

De **voorzitter**:
Nee, dat is niet gebruikelijk, maar gaat uw gang.

Mevrouw **Van der Burg** (VVD):
Het gaat mij om het oordeel over de eerste motie, op stuk nr. 160. We zijn het erover eens dat wachtlijsten, als zij tot gevaarlijke situaties leiden, onwenselijk zijn. We hebben in het debat ook gewisseld dat er om dat te bepalen binnen de tijdstermijn een triage zou moeten plaatsvinden, om maar iets te noemen. Als we de wachtlijsten prioriteit nummer één geven, wat krijgen we dan? Is het niet zo dat het en-en-en moet gebeuren, zoals de inspectie zegt? Die randvoorwaarden moeten op orde zijn, juist om er goed zicht op te krijgen. Daarom ben ik een beetje verbaasd over dat oordeel.

Staatssecretaris **Van Rijn**:
Ik kom tot dat oordeel, omdat er staat: de aanpak van wachtlijsten. Dat moeten we inderdaad breed zien. Dat kan ertoe leiden dat we zeggen dat de triage beter moet zijn. Het kan zijn dat de duiding van de meldingen anders moet of dat er in de bedrijfsvoering een aantal dingen anders moet. Ik denk dat dit een terechte aanvulling van mevrouw Van der Burg is. De aanpak van de wachtlijsten is niet alleen dat we met dat aantal iets moeten doen. Het betekent ook dat we naar de informatie en naar het systeem moeten kijken. We moeten ook kijken hoe het zit met meldingen en triage. Dat hoort er wat mij betreft bij en is daarmee ook onderdeel van het project van de heer Sprokkereef.

Mevrouw **Van der Burg** (VVD):
Eigenlijk moet ik de motie zo lezen dat de door de inspectie genoemde heel belangrijke aandachtspunten, want die zaten er allemaal in, nu prioriteit nummer één zijn, en dat deze binnen een halfjaar worden opgelost.

Staatssecretaris **Van Rijn**:
Zeker. Een aantal van deze punten horen bij "de basis op orde", zoals de inspectie heeft aangegeven, waaronder het zicht op de risico's van de wachtlijsten. Daar zijn wij het over eens. Bij dezen verklaren wij dat die prioriteiten bovenaan staan.

De **voorzitter**:
De interruptie leidt niet tot een herzien oordeel, begrijp ik.

Staatssecretaris **Van Rijn**:
Nee, voorzitter.

De **voorzitter**:
Heel goed. Dan zijn we nu bij de vierde motie.

Staatssecretaris **Van Rijn**:
Het leidt niet tot een herzien oordeel, maar wel met inachtneming van de kanttekening die gemaakt is, for the record, sorry, voorzitter, voor de notulen.

In de motie-Volp c.s. op stuk nr. 163 wordt gevraagd om de expertise van verschillende vormen van geweld in afhankelijkheidsrelaties te borgen. In het debat heb ik er begrip voor getoond. Als de indieners hechten aan een oordeel over deze motie, dan zal dat zijn: ondersteuning beleid en oordeel Kamer.

Datzelfde geldt voor de motie op stuk nr. 164, waarin de regering wordt gevraagd om de structurele monitoring van de aanpak van huiselijk geweld, kindermishandeling en ouderenmishandeling van zowel de zorgketen als het justitiebeleid vorm te geven, en om daartoe binnen een halfjaar voorstellen te doen. Ik laat het oordeel aan de Kamer. Tenzij mevrouw Volp mij daar nu van af gaat houden.

Mevrouw **Volp** (PvdA):
Misschien kunnen we het nog net wat meer finetunen. De staatssecretaris gaf aan dat hij erover gaat piekeren en dat hij in ieder geval in de eerstkomende voortgangsrapportage een eerste bespiegeling gaat geven. Als dat het geval ik, stel ik voor dat hij binnen een halfjaar ook daadwerkelijk met iets meer komt dan een piekersessie-evaluatie. Dat zou ik namelijk graag zien. Ik ben heel blij met zijn voorzichtige toezegging, maar de motie is nog wat concreter.

Staatssecretaris **Van Rijn**:
De motie geeft mij iets meer tijd.

Mevrouw **Volp** (PvdA):
Gaat dat dan ook daadwerkelijk tot iets meer leiden dan een bespiegeling van uw denksessie?

Staatssecretaris **Van Rijn**:
Ja, maar het oordeel of dat voldoende is, is aan mevrouw Volp.

Mevrouw **Volp** (PvdA):
Uiteindelijk altijd. Voor mij is dit een verduidelijking

De **voorzitter**:
Zo sluiten wij af met een onderhandelingstraject over de interpretatie van de moties. Ik dank de bewindslieden zeer voor zowel hun aanwezigheid als hun antwoorden.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**:
Ik stel voor om aanstaande dinsdag te stemmen over de ingediende moties.